

UŽSAKOVAS: E.P.- P.

OBJEKTAS: Gyvenamosios paskirties patalpų keitimo į administracinę, atliekant paprastojo remonto darbus, Maironio g. 20, Raseinių m., Raseinių r. sav., projektas

ADRESAS: Maironio g. 20, Raseinių m., Raseinių r. sav.

STATINIO KATEGORIJA: Neypatingasis

PROJEKTO DALIS: Bendroji, sklypo sutvarkymo, architektūros ir konstrukcijų, pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo

PROJEKTO VADOVAS: Egidijus Striūga

PROJEKTO STADIJA: Techninis darbo projektas
Nr. 0190-01-TDP

2019 m.

**Gyvenamosios paskirties patalpų keitimo į administracinę, atliekant paprastojo remonto darbus,
Maironio g. 20, Raseinių m., Raseinių r. sav.
projekto sudėties žiniaraštis**

Eil. Nr.	Bylos Nr.	Pavadinimas	Žymėjimas	Psl. skaičius
1.	I tomas	Projektavimo dokumentų žiniaraštis	–	36
2.	I tomas	Bendrieji statinio rodikliai	–	1
3.	I tomas	Privalomųjų TDP rengimo dokumentų bei pagrindinių normatyvų statybos techninių dokumentų, kuriais vadovaujantis parengtas TDP, sąrašas	–	3
4.	I tomas	Aiškinamasis raštas	–	6
5.	I tomas	Bendrieji techniniai reikalavimai ir nurodymai		9
6.	I tomas	Statinio pripažinimas tinkamu naudoti, nurodymai statinio eksploatacijai	–	4
7.	I tomas	Atliekos, atliekų tvarkymas	–	1
8.	I tomas	Techninės specifikacijos	–	7
9.	I tomas	Gaisrinės saugos dalis	–	9
10.	I tomas	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	–	6
11.	I tomas	Projekto brėžinių žiniaraštis		1
12.	I tomas	Sklypo sutvarkymo dalis	SP	1
12.	I tomas	Architektūros ir konstrukcijų dalis	AK	4

2. Bendrieji statinio rodikliai

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
I. Sklypas			
1.1. Sklypo plotas	m ²	774	
1.2. Sklypo užstatymo plotas	m ²	192,0	
1.3. Sklypo užstatymo intensyvumas	%	19,30	
1.4. Automobilių stovėjimo vietų skaičius	vnt.	7	
II. Pastatai			
2.1. Negyvenamieji pastatai:			
2.1.1 bendrasis plotas:	m ²	214,09	
2.1.1.1 administracinės	m ²	119,14	
2.1.1.2 gydymo	m ²	94,95	
2.1.2 pastato tūris	m ³	763	
2.1.3 aukštų skaičius	vnt	1	
2.1.4 pastato aukštis	m	6,61	

Projekto vadovas

Egidijus Striūga

kvalifikacijos atestato Nr.37998

3. Privalomųjų TDP rengimo dokumentų bei pagrindinių normatyvų statybos techninių dokumentų, kuriais vadovaujantis parengtas TDP, sąrašas

3.1. Privalomųjų TDP renginio dokumentų sąrašas

- 3.1.1. Žemės sklypo nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai (žemės sklypo planas, kadastrinė pažyma, žemės pirkimo ar nuomos sutartis).
- 3.1.2. Žemės sklype esančių statinių nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai.
- 3.1.3. Esančių statinių techninės inventorizacijos duomenys.
- 3.1.4. Bendrasavininkų ir gretimų valdų savininkų sutikimai (jei paliečiami jų interesai).
- 3.1.5. Teritorijų planavimo dokumentai (detalusis planas ir jo patvirtinimo dok.).
- 3.1.6. Specialieji reikalavimai.

3.2 Pagrindinių normatyvų statybos techninių dokumentų, kuriais vadovaujantis parengtas TDP, sąrašas

3.2.1. LR įstatymai:

1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597).
2. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą (Žin., 1992, Nr. 5-75).
3. Lietuvos Respublikos žemės įstatymą (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868).
4. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617).
5. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902).
6. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571).
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimą Nr. 343 "Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" (Žin., 1992, Nr. 22-652).
8. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas. 2002 07 01, Nr. IX-1004.

3.2.2. Organizaciniai tvarkomieji statybos techniniai reglamentai:

1. Statinių techninis reglamentas (esminiai reikalavimai).
2. STR 1.01.02:2016 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“.
3. STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“.
4. STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“.
5. STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“
6. STR 1.03.02:2002 „Statybos produktų atitikties deklarasavimas“
7. STR 1.03.07:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“
8. STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“
9. STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“
10. STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“
11. STR 1.12.06:2002 „Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė“

3.2.3. Techninių reikalavimų statybos techniniai ir kiti reglamentai:

1. STR 2.01.01(1):2005 „Esminis statinio reikalavimas „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“.
2. STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. „Gaisrinė sauga“.
3. STR 2.01.01(3):1999 „Esminis statinio reikalavimai. „Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“.
4. STR 2.01.01(4):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Naudojimo sauga“.
5. STR 2.01.01(5):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“.
6. STR 2.01.01(6):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“.

7. STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“.
8. STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“.
9. STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“.
10. STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“.
11. STR 2.02.04:2004 „Vandens ėmimas, vandenruoša. Pagrindinės nuostatos“.
12. STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“.
13. STR 2.05.03:2003 „Statybinių konstrukcijų projektavimo pagrindai“.
14. STR 2.05.05:2005 „Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas“.
15. STR 2.05.08:2005 „Plieninių konstrukcijų projektavimas. Pagrindinės nuostatos“.
16. STR 2.05.13:2004 „Statinių konstrukcijos. Grindys“.
17. STR 2.06.01:1999. „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“.
18. STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.
19. STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvai. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“.
20. STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“.

3.2.4. Respublikos statybos normos, taisyklės ir kt:

1. RSN 26-90. Vandens vartojimo normos.
2. RSN 37-90. Požeminių inžinerinių tinklų įvadų į pastatus ir įgilintų patalpų vėdinimo sistemų įrengimo taisyklės.
3. RSN 136-92 Vandens tiekimas. Išoriniai tinklai ir statiniai. Priešgaisriniai reikalavimai.
4. RSN 138-92 Pastatų ir statinių priešgaisrinė automatika.
5. RSN 139-92. Pastatų ir statinių žaibosauga.
6. RSN 156-94. Statybinė klimatologija.
7. ST 121895674.210.01:2014 „Apdailos darbai“.
8. ST 121895674.205.01.01:2014 "Betonavimo darbai".
9. ST 121895674.350.01:2012 „Hidroizoliavimo darbai“.
10. ST 211573430.01:2011 "Sausosios statybų sistemų iš gipso kartono plokščių ir metalo profilių montavimo darbai".
11. ST 2491109.01:2015 "Langu, durų ir jų konstrukcijų montavimas".
12. ST 121895674.06:2009 "Pastatų apsaugos nuo triukšmo įrengimo darbai".
13. ST 121895674.600:2012 "Statinių remonto ir rekonstravimo darbai".
14. ST 121895674.06:2009 "Žemės ir statyb vietės įrengimo darbai".
15. ST 121895674.205.01.04:2014 "Mūro darbai".
16. ST 121895674.01.02:2012 "Betono ir G/B konstrukcijų montavimas".
17. ST 121895674.205.01.03:2012 "Metalinių surenkamų konstrukcijų montavimas".
18. ST 121895674.205.01.05:2012 "Medinių konstrukcijų įrengimas".
19. ST 121895674.215.01:2012 "Stogų įrengimo darbai".
20. ST 121895674.205.20.02.03:2014 "Fasadų įrengimo darbai. Vėdinamų fasadų su mineralinės vatos šilumos izoliacija įrengimas".
21. ST 210734350.01:2010 "Wavin Plastikinių nuotekų vamzdinių sistemos pastatuose".
22. ST 210734350.02:2010 "Wavin Plastikinių vandentiekio ir šildymo vamzdinių sistemos pastatuose".
23. ST 210734350.06:2012 "Wavin PVC drenažo sistemų įrengimas".
24. ST 300026902.300.20.01:2013 "Vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų tiesimas".
25. ST 124478472.03:2013 "Elektros energetikos objektų ir įrenginių statyba".
26. Atliekų tvarkymo taisyklės, patv. 2003-12-30 įsak. Nr.722.
27. Elektros įrenginių įrengimo bendrąsias taisykles, patvirtintas LR ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 4-40 (Žin., 2007, Nr. 24-936).
28. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintas LR ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 4-40 (Žin., 2007, Nr. 24-936).

29. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintas LR ūkio ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 4-257 (Žin., 2004, Nr. 107-4005).
30. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės.
31. Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-64 (Žin., 2011, Nr. 23-1138).
32. Gaisrinės saugos pagrindinius reikalavimus, patvirtintus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338 (Žin., 2010, Nr. 146-7510)
33. DT 5-00. Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje.

3.2.6. Higienos normos ir aplinkos apsaugos normatyviniai dokumentai:

1. HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“.
2. HN 31:2008 „Radiacinės saugos reikalavimai medicininėje rentgenodiagnostikoje“.
3. HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.
4. HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“.
5. HN 36:2009 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“.
6. HN 42:1998 „Gyvenamųjų ir viešosios paskirties pastatų mikroklimatas“.
7. HN 50:2003 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamuosiuose bei visuomeniniuose pastatuose“.
8. HN 66:2013 „Medicininį atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“.
9. HN 69:2003 „Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai“.
10. HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“.
11. HN 74:2011 „Odontologinės priežiūros (pagalbos) įstaigos: bendrieji įrengimo reikalavimai“.
12. HN 80:2015 „Elektromagnetinis laukas gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“.
13. HN 98:2000. Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai.
14. HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“.
15. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 (Žin., 2007, Nr. 42-1594).
16. Nuodingųjų medžiagų pagal jų toksiškumą sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-975 (Žin., 2005, Nr. 3-47).

4. Bendras aiškinamasis raštas

4.1. Projektuojamo statinio pažintiniai duomenys.

4.1.1. Statybos vieta (geografinė vieta), statybos rūšis, statinio paskirtis, statinio kategorija, projekto rengimo pagrindas.

Pastato gyvenamosios paskirties keitimas į administracinę atliekant paprastojo remonto darbus vykdomas Maironio g. 20, Raseinių m., Raseinių r. sav.

Vadovaujantis STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, statybos rūšys yra „Statinio paprastas remontas“. Pagal STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, statinių paskirtis – administracinės paskirties pastatai – pastatai administraciniais tikslams (bankai, paštas, valstybės ir savivaldybės įstaigos, ambasados, teismai, kiti įstaigų ir organizacijų administraciniai pastatai). Pastato kategorija – neypatingasis, unikalus numeris 7296-1000-9015.

Projekto rengimo pagrindas: bendrasavininko sutikimas (2019-09-25), nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų byla, topografinė nuotrauka, žemės sklypo planas, nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai, Raseinių miesto centrinės dalies detaliojo plano ištrauka, statinio projektavimo užduotis.

Statyba bus vykdoma naudojant asmenines lėšas.

4.2. Trumpas statybos sklypo apibūdinimas.

4.2.1. Teritorija, žemės nuosavybė, servitutai, žemės naudojimo apribojimai, sklype esantys statiniai, želdiniai, geologinės, hidrogeologinės sąlygos, sanitarinė ir ekologinė situacija, šalia sklypo esantis užstatymas, esantys inžineriniai tinklai ir įrenginiai.

Sklypas yra Raseinių m. Maironio gatvėje. Sklypo plotas – 0,0774 ha. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – kita; žemės sklypo naudojimo būdas – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos / komercinės paskirties objektų teritorijos.

Sklypo unikalus numeris 7263-0006-0010. Žemės sklypui nustatytos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pagal NTR centrinio duomenų banko išrašą): VI – elektros linijų apsaugos zonos (0,0062 ha).

Sklype esantys statiniai: pastatas ūkinis, unikalus numeris 4400-2578-3588, 2I1p.

Sklypo sanitarinė ir ekologinė situacija yra normali – sklype nėra susikaupusių šiukšlių ar aplinkai kenksmingų medžiagų. Aplinkinėje teritorijoje nėra taršos ar triukšmo šaltinių ir gamybinių objektų.

4.3. Sklype esančių pastatų ir inžinerinių tinklų griovimas, naikinimas, rekonstravimas, perkėlimas ar atstatymas, kompensacinės priemonės.

Sklype griaunamų pastatų ir inžinerinių tinklų nėra.

4.4. Sklype projektuojami statiniai, sklypo tvarkymo ir pastato projektiniai sprendiniai.

Visos gyvenamosios paskirties patalpos rūsyje, pirmajame aukšte ir mansardoje keičiamos į administracinę. Administracinės paskirties patalpos sudarys 56% bendrojo ploto.

Pastato patalpose yra atliekami paprastojo remonto darbai: įrenginėjamos, naikinamos pertvaros, atliekami apdailos darbai.

Grindų konstrukcijos parenkamos pagal patalpų paskirtį. Grindų konstrukciją pasirenka užsakovas priklausomai nuo pasirinktos grindų dangos. Šildomos grindys įrengiamos pagal pasirinktos firmos rekomendacijas, naudojant tinkamas medžiagas ir technologijas. Šlapių patalpų grindims būtinas hidroizoliacinis sluoksnis iš pasirinktos firmos hidroizoliacinių medžiagų.

Elektros energiją tiekia akcinė bendrovė „Eso“.

Esamas statinio vandentiekio įvadas iš esamų miesto vandentiekio tinklų. Buitinis vandentiekis patalpose projektuojamas iš Ø20 mm polietileninių HDPE-80 arba HDPE-100 (6 ar 8 atm.) vamzdžių. Nuotekų išvadas pajungiamas prie esamų miesto tinklų Ø110 mm ir Ø50 mm PVC vamzdžiais. Nepertraukiamo karšto vandens tiekimui naudojami elektriniai boileriai arba momentiniai vandens šildytuvai.

Šiluma patalpoms tiekama iš esamos katilinės rūsio patalpose, kuri pajungta prie centralizuotų šilumos tiekimo tinklų.

Patalpų vėdinimo sistemą pasirenka užsakovas. Sistema turi užtikrinti efektyvų vėdinimą iš visų patalpų. San. mazguose ir virtuvėje įrengiami natūralūs vėdinimo kanalai išvesti virš stogo paviršiaus.

4.5. Statinio inžinerinis aprūpinimas, privažiavimo keliai

Elektros energiją pastatui tiekia akcinė bendrovė „Eso“.

Statinio vandentiekio įvadas, nuotekų išvadas bei šilumos tiekimas pajungti prie esamų miesto centralizuotų tinklų.

4.6. Statybos įtaka aplinkai, gyventojams, gretimoms teritorijoms.

Statybos įtakos aplinkinių teritorijų gyventojams neturės. Neužtvėriami praėjimai ir pravažiavimai į aplinkines teritorijas. Nenaikinami požeminiai ir antžeminiai inžineriniai tinklai.

4.7. Statybos sklypo tvarkymas.

Pateikimas į sklypą numatomas iš Maironio gatvės.

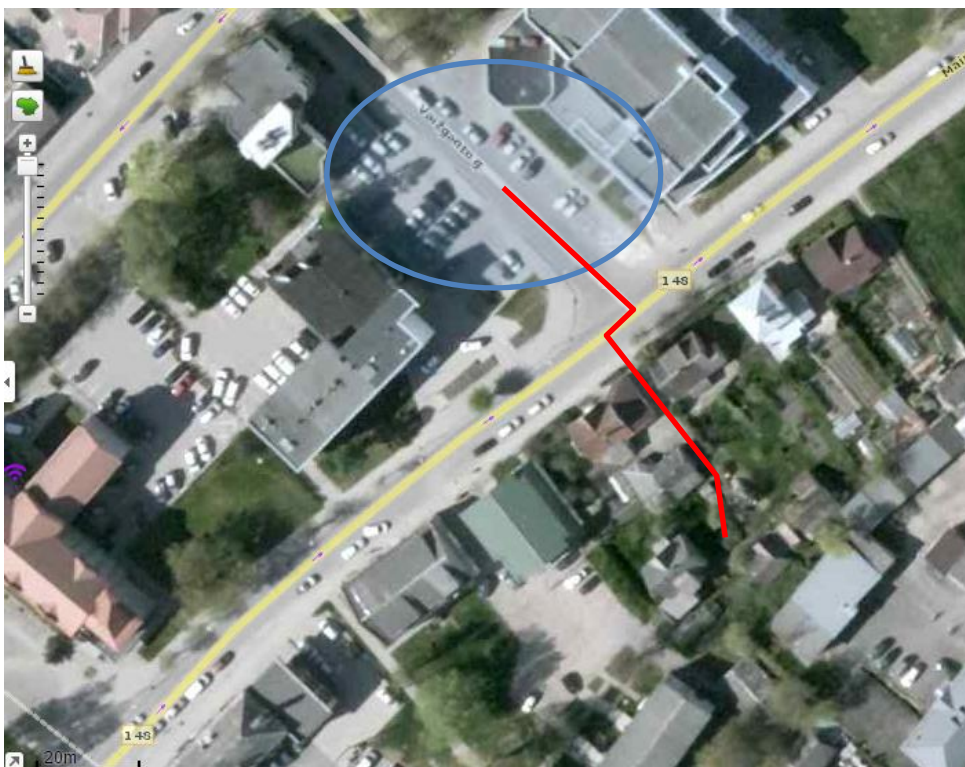
Statant, rekonstruojant, remontuojant statinius ir (ar) keičiant jų paskirtį privalomos automobilių stovėjimo vietos įrengiamos šio statinio ar statinių grupės žemės sklypo ribose. Privalomos automobilių stovėjimo vietos (išskyrus vietas specialiajam transportui ir žmonėms su negalia) gali būti įrengiamos už statinio ar statinių grupės žemės sklypo ribų šiais vienu ar keliais atvejais - visuomeninės paskirties pastatams, gyvenamosios paskirties daugiabučiams pastatams – ne toliau kaip 300 m nuo įėjimų į šiuos statinius.

Minimalus automobilių stovėjimo vietų skaičius įvairios paskirties statiniams nustatomas vadovaujantis šia lentele:

Eil. Nr.	Pastatų	Minimalus automobilių stovėjimo vietų skaičius
4.	Administracinės paskirties pastatai	1 vieta 25 m ² pagrindinio ploto
11.	Gydymo paskirties pastatai	
11.1.	Ligoninės, klinikos	1 vieta 30 m ² pagrindinio ploto

Administracinės paskirties pastatui reikalingos 3 automobilių stovėjimo vietos, gydymo paslaugų patalpoms – 3 vietos, bei viena ŽN automobilio stovėjimo vieta. Kadangi žemės sklypo ploto pakanka tik

4 automobilių stovėjimo vietoms, tokiu atveju kitos trys reikalingos automobilių stovėjimo vietos numatomos už 100 m esančiose automobilių stovėjimo aikštelėse.

Statybų metu susidaręs statybinis laužas išvežamas į sąvartyną sudarius sutartį su aptarnaujančia įmone. Dokumentai apie statybinio laužo išvežimą statytojo saugomi iki statybos pabaigos. Vykdam statybos darbus visos susidariusios atliekos turi būti surenkamos, saugomos ir rūšiuojamos vadovaujantis LR Atliekų tvarkymo 1998 m. birželio 16 d. įstatymu Nr. VIII-787, LR Aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 722 patvirtintomis Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir pridudamos tik įmonėms registruotoms atliekas tvarkančių įmonių registre ir turinčioms licenzijas.

4.8. Esminių statinio reikalavimų išpildymas projekte.

4.8.1. Mechaninis patvarumas ir pastovumas

Statinių konstrukcijos suprojektuotos vadovaujantis normatyviniais statybos dokumentais. Projektiniai sprendiniai užtikrina statinių mechaninį patvarumą ir pastovumą statybos ir ilgalaikio naudojimo metu.

4.8.2. Gaisrinė sauga

Gaisrinės saugos reikalavimų projekte detalus aprašas pateikiamas atskira dalimi GAISRINĖ SAUGA (35 psl.).

4.8.3. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga

Administracinės ir gydymo paskirties patalpose užtikrinamos normalios sąlygos darbuotojams ir klientams; užtikrinamas geriamos kokybės vandens tiekimas, nuotekų šalinimas.

Patalpos šildomos miesto tinklais, šilumos nešėjas – vanduo. Kabinetuose optimali oro temperatūra šaltuoju metų periodu turi būti (20-23) °C, santykinė drėgmė - (40-60) %, oro judėjimo greitis 0,1 m/s. Šiltuoju metų periodu - (22-25) °C, santykinė oro drėgmė - (40-60) %, oro judėjimo greitis - (0,1-0,2) m/s.

Patalpų vėdinimas ir oro pritekėjimas natūralus per varstomas durų angas ir languose įmontuotas mikroventiliacijos angas.

Patalpų apšvietimui naudojamas natūralus ir dirbtinis apšvietimas.

Dirbtinės apšvietos reikalavimai. Pastato patalpos suprojektuotos taip, kad jų darbuotojai ir klientai galėtų naudotis dirbtine apšvieta tiek dienos, tiek nakties metu. Dirbtinės apšvietos kokybė ir

kiekis pakankami, kad būtų galima saugiai, efektyviai ir patogiai atlikti savo einamąją veiklą, kuriai reikia vaizdinio suvokimo.

Dirbtinis ir kombinuotas apšvietimas turi atitikti galiojančias normas.

Rekomenduojamos šių tipų liuminescencinės dienos šviesos lempos: LDS (liuminescencinės dienos lempos su koreguotu spalvų spektru) ir LŠN (liuminescencinės šaltos (natūralios) šviesos lempos).

Statinio konstrukcijoms ir apdailai nenaudojamos žmogaus sveikatai kenksmingos medžiagos.

4.8.4. Naudojimo sauga.

Statiniai suprojektuoti taip, kad būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (dėl paslydimo, kritimo, sniego nuošliaužų, varveklių kritimo, nudegimo ir sužalojimo elektros srove, sprogimo) rizikos. Įrengiamos įžemintos elektros rozetės.

4.8.5. Apsauga nuo triukšmo.

Namo atitvarų garso izoliavimo rodikliai nustatomi, vadovaujantis STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“, kur nurodoma minimali privaloma namo garso klasė – E. Statomo pastato garso klasė – C

Reglamentuojamas leidžiamas triukšmo dydis patalpose parenkamas pagal HN 33:2011 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“. C klasės vieno buto pastatams vidaus atitvarų ir perdangų garso izoliavimas nėra reglamentuojamas, bet rekomenduojama vidinėms atitvaroms taikyti vertę – 41 dB ($R_{C,w}$ arba $D_{nT,w}$), perdangoms smūgio garso vertę – 60 dB ($L_{C,w}$).

4.9. Prevencinės priemonės apsaugai nuo smurto ir vandalizmo

Įstatytos durys su patikimais užraktais. Esant poreikiui, įrengiamos lauko apsauginės žaliuzės vitrinoms ir langams, montuojama signalizacija. Prieigos prie pastatų atviros, apžvelgiamos iš toliau. Tamsiu paros metu pastatas apšviečiamas automatiškai nuo judesio įsijungiamu apšvietimu. Teritoriją numatoma aptverti tvora.

4.10. Aplinkos ir statinių pritaikymas žmonių su negalia reikmėms

Sprendiniai parengti vadovaujantis STR 2.03.01:2001 "Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms".

Pėsčiųjų takai

Pėsčiųjų takai turi būti įrengti taip, kad ŽN galėtų jais laisvai ir saugiai judėti. Pėsčiųjų tako plotis turi būti ne mažesnis kaip 1 200 mm. Pėsčiųjų tako išilginis nuolydis ne didesnis kaip 1:20 (5 %). Skersinis pėsčiųjų tako nuolydis turi būti ne didesnis kaip 1:30 (3,3%). Pėsčiųjų takų, esančių pritaikytoje judėjimo trasoje, lygių skirtumai ir nelygumai nedidesni kaip 20 mm

Automobilių saugyklos

ŽN automobiliams skirtos stovėjimo vietos, suplanuotos arčiausiai prie pagrindinio įėjimo į objektą iš visų automobilių saugykloje esančių vietų beklūtėje judėjimo trasoje.

Negyvenamieji pastatai

ŽN svarbiuose negyvenamuosiuose pastatuose turi būti užtikrinta galimybė ŽN savarankiškai į juos patekti, laisvai judėti ir naudotis visomis pagrindinėmis ir pagalbinėmis lankytojams skirtomis patalpomis. Tokiuose pastatuose ŽN turi būti pritaikytas pagrindinis įėjimas į pastatą, visos pagrindinės paskirties patalpos ir lankytojų aptarnavimui skirtos patalpos taip pat patekimui į šias patalpas skirti praėjimai, koridoriai, holai ir pan.

Visose pagrindinės paskirties patalpose, judėjimui skirtose patalpose ir zonose, ŽN sanitariniuose mazguose bei visose kitose lankytojų aptarnavimo patalpose būtina įrengti pavojaus signalizaciją. Pavojaus signalas turi būti perduodamas garsu ir šviesa.

Pagrindinis įėjimas į pastatą ir prieigos prie jo turi būti įrengtos taip, kad ŽN nebūtų kliūčių savarankiškai patekti į pastato vidų. Jei prie pagrindinio įėjimo yra laiptai, greta jų turi būti įrengtas pandusas.

ŽN pritaikyto įėjimo durys turi būti varstomosios arba slankiojančiosios. Švaistinės durys tokiaime įėjime neleidžiamos. Durų slenkstis turi būti ne aukštesnis kaip 20 mm. Jei prie pagrindinio įėjimo durų montuojami kojų valymo įtaisai, jie turi būti įgilinti, taip kad jų paviršius sutaptų su dangos paviršiumi.

Teritorijų ir pastatų elementai

ŽN judėjimo trasų paviršiai turi būti lygūs, kieti, pakankamai šiurkštūs, neslidūs, neklampūs, iš nebirių (ne smėlio, ne žvyro) ir saikingai rievėtų medžiagų. Dangos iš plokščių ar plytelių turi būti lygios, siūlės tarp plytelių ne platesnės nei 15 mm. ŽN pritaikytose trasose ir zonose esančių grotų, dangčių ir pan. kiaurymės negali būti platesnės kaip 15 mm.

ŽN judėjimo trasose įrengiami įspėjamieji paviršiai rekomenduojami tokio reljefo:

- lygiagrečių juostelių (4–5 mm aukščio, 20–25 mm pločio, išdėstytų kas 40–60 mm), skirtų judėjimo kryptiai ar krypties pasikeitimui pažymėti;

- apvalių kauburėlių (kauburėlių skersmuo 20–25 mm, aukštis 4–5 mm, atstumai tarp centrų 60 mm), skirtų įspėti apie priekyje esančius aukščio pasikeitimus (laiptus arba pandusus).

Pastatų vidaus įspėjamieji paviršiai nuo gretimų paviršių turi skirtis savo kietumu, tamprumu ar garsu, sklindančiu nuo jų paviršiaus.

Ant ŽN judėjimo trasoje ar greta jos esančių kliūčių (stulpų, atramų, medžių kamienų ir kt.) 1 500–1 700 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus turi būti įrengiama perspėjanti ryškios spalvos 150 mm pločio juosta. Prieš tokias kliūtis turi būti įrengiami įspėjamieji paviršiai.

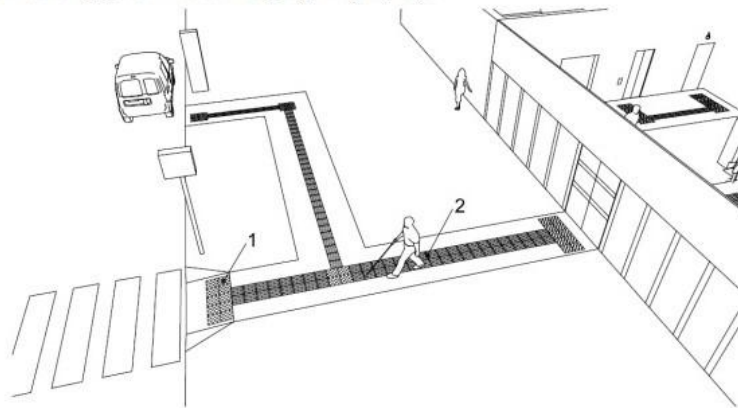
ŽN pritaikytų durų, jas atidarius, angos be kliūtis plotis, matuojant tarp varčios ir staktos vidaus, turi būti ne mažesnis kaip 850 mm. Jei durys yra dvivėrės neautomatinės, varstomosios varčios plotis turi būti toks, kad ją atidarius be kliūtis angos plotis būtų ne mažesnis kaip 850 mm. Slenksčiai ties lauko durimis turi būti įrengiami ne aukštesni nei 20 mm. Durys pastato viduje turi būti be slenkščių.

Rankenas, užraktus, grandinėles ir pan. elementus būtina įtaisyti ne aukščiau kaip 1 200 mm nuo grindų paviršiaus.

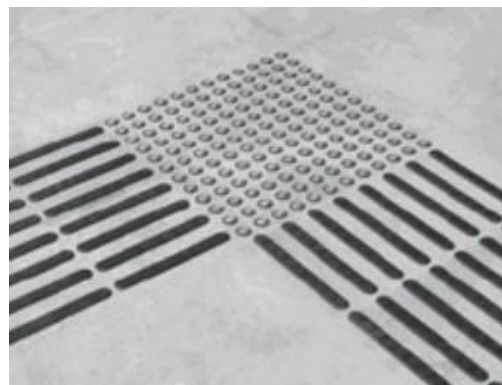
ŽN pritaikyti pastatai ir teritorijos, patalpos, elementai ir kiti objektai (takai, automobilių stovėjimo vietos, įėjimai į pastatus, tualetų kabinos ir kt.) turi būti pažymėti ŽN informaciniu ženklu. ŽN informacijos ženklai, nuorodos, užrašai, schemas turi būti įrengti 1 500–4 500 mm nuo grindų ar šaligatvio paviršiaus. Prie durų šie ženklai turi būti kabinami ant sienos iš tos pusės, kur yra durų rankena. Pakabinti ŽN informacijos ženklai neturi sumažinti ŽN judėjimo trasų mažiausių leistinų pločių bei aukščių, manevrams skirtų aikštelių mažiausių plotų ar kitaip kliudyti ŽN. ŽN informacijos ženklų, nuorodų, užrašų, schemų raidės, skaičiai, matmenys, piešiniai turi būti kontrastingi (šviesūs tamsiame fone arba atvirkščiai), ženklų paviršius matinis, neblizgus. Šriftas turi būti aiškus ir gerai įskaitomas. Raidžių ir skaitmenų, skirtų skaityti iš 10 m atstumo, aukštis turi būti 120–150 mm, skaitomų iš 20 m atstumo – 200–250 mm, skaitomų iš 40 m – 500–600 mm. ŽN informacijos ženklai turi būti ne mažesni kaip 150 x 150 mm. Ant informacijos ženklų, įrengtų ŽN pasiekiamumo zonoje, esanti informacija turi būti pateikta ir taktiline forma – Brailio raštu.

- Tarptautinio standarto ISO 21542:2011 „Pastatų statyba. Aplinkos pritaikymo ir naudojimo reikalavimai“

Taktilinės neregijų vedimo sistemos įrengimo pavyzdys:

1 – Įspėjamieji paviršiai
2 – Vedimo paviršiai

Sanitarinės patalpos

Unitazas turi būti pastatytas taip, kad iš vieno jo šono liktų ne siauresnis kaip 900 mm tarpas vežimėliui pastatyti. Unitazas turi būti pastatytas ne arčiau kaip 300 mm iki šoninės sienos ar pertvaros. Unitazo viršus turi būti 430-520 mm aukštyje nuo grindų paviršiaus. Šalia unitazo ant kabinos sienos 1 000-1 200 mm nuo grindų paviršiaus būtina pritvirtinti 2-3 kablius viršutiniams drabužiams, ramentams ar krepšiui pakabinti. Abipus unitazo 800 mm - 900 mm aukštyje nuo grindų turi būti įrengti atlenkiami ar pasukami horizontalūs turėklai su alkūnramsčiais. Ant kabinos sienos būtina įrengti lanksčią dušo žarną su dušo galvute, grindyse - angą vandeniui išbėgti. ŽN pritaikytos kabinos durys turi atsidaryti į išorę.

Praustuvas turi būti pakabintas ne arčiau kaip 300 mm nuo šoninės sienos; praustuvo viršus turi būti 750-850 mm aukštyje nuo grindų paviršiaus. Prieš praustuvą būtina palikti ne mažesnę kaip 1 200 mm x 900 mm dydžio aikštelę ŽN su vežimėliu privažiuoti.

Sanitarinėse patalpose, pritaikytose ŽN, veidrodžiai turi būti pakabinti taip, kad apatinė atspindžio paviršiaus briauna būtų ne aukščiau kaip 850 mm nuo grindų paviršiaus. Rankšluosčius, rankų džiovintuvus, popieriaus, muilo laikiklius ir kitus elementus būtina kabinti 850-1 200 mm aukštyje nuo grindų.

Praustuvų, dušų, vonių čiaupai turi būti svirtiniai. Unitazų ir pisuarų vandens nuleidimo įtaisai turi būti patogūs naudotis ŽN. Jie gali būti mechaniniai ar automatiniai.

4.11 Trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų užtikrinimas

Statybos metu trečiųjų asmenų veiklos sąlygos nesuvaržomos – išlieka galimybė patekti į vietinės reikšmės kelius, išlieka galimybė naudotis inžineriniais tinklais.

Projektuojami statiniai eksploatacijos metu nepadidins aplinkos taršos, triukšmo lygio, elektros trikdymo, kadangi atitinka aplinkosauginius, priešgaisrinius ir higienos reikalavimus.

5. Bendrieji techniniai reikalavimai ir nurodymai

5.1. Teisės aktų laikymasis, reikalavimai ir instrukcijos

Vykdamas statybos darbus vadovautis šiais normatyviniais dokumentais:

1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą;
2. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą;
3. Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą;
4. Lietuvos Respublikos darbo kodeksą;
5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymą;
6. Lietuvos Respublikos kelių įstatymą;
7. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;
8. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksą;
9. Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymą;
10. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymą;
11. Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymą;
12. Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymą;
13. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymą;
14. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymą;
15. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymą;
16. Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymą;

17. 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL 2011 L 88, p. 5–43);

18. Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro įsteigimo ir Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“;

19. Pavojingų darbų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 1386 „Dėl pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo“;

20. Statybos techninį reglamentą STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“;

21. Statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;

22. Statybos techninį reglamentą STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“;

23. Statybos techninį reglamentą STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“;

24. Statybos techninį reglamentą STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-754 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo“;

25. Statybos techninį reglamentą STR 2.01.10:2007 „Išorinės tinkuojamos sudėtinės termoizoliacinės sistemos“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. D1-219 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.10:2007 „Išorinės tinkuojamos sudėtinės termoizoliacinės sistemos“ patvirtinimo“;

26. Statybos techninį reglamentą STR 2.01.11:2012 „Išorinės vėdinamos termoizoliacinės sistemos“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. D1-212 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.11:2012 „Išorinės vėdinamos termoizoliacinės sistemos“ patvirtinimo“;

27. Statybos techninį reglamentą STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-571 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ patvirtinimo“;

28. Statybos techninį reglamentą STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. D1-289 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ patvirtinimo“;

29. Melioracijos techninį reglamentą MTR 1.12.01:2008 „Melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklės“, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 3D-218 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.12.01:2008 „Melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklės“ patvirtinimo“;

30. Architektų kvalifikacinių reikalavimų ir atestavimo, atestatų galiojimo sustabdymo arba jų galiojimo panaikinimo, teisės pripažinimo ir tai įrodančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. D1-341 „Dėl Architektų kvalifikacinių reikalavimų ir atestavimo, atestatų galiojimo sustabdymo arba jų galiojimo panaikinimo, teisės pripažinimo ir tai įrodančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

31. Želdinių apsaugos, vykdam statybos darbus, taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Želdinių apsaugos, vykdam statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“;

32. Vandentvarkos ūkio naudojimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1996 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 172 „Dėl Vandentvarkos ūkio naudojimo taisyklių“;

33. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93 „Dėl Elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“;

34. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų ir jų įrenginių apsaugos taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 1-176 „Dėl Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų ir jų įrenginių apsaugos taisyklių patvirtinimo“;

35. Kelių eismo sąlygų kontrolės tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos policijos generalinio komisaro 2005 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 5-V-671 „Dėl Kelių eismo sąlygų kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

36. Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. 1V-978 „Dėl Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“;

37. Vandentvarkos darbų saugos taisyklės DT 3-99. 1999-02-13, Nr.51. Žin. 1999, Nr.20-579.

38. Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT-5-00, patvirtintas Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 346 „Dėl Saugos ir sveikatos taisyklių statyboje patvirtinimo“;

39. Geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamentą GKTR 2.01.01:1999 „Lietuvos Respublikos teritorijoje statomų požeminių tinklų ir komunikacijų geodezinių nuotraukų atlikimo tvarka“, patvirtintą Valstybinės geodezijos ir kartografijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 1999 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 17 „Dėl statomų požeminių tinklų ir komunikacijų geodezinių nuotraukų atlikimo tvarkos patvirtinimo“;

40. Kėlimo kranų naudojimo taisyklės. 2010-09-17, Nr.A1-425. Žin., 2010, Nr.112-5717.

41. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės. 2010-02-11, Nr.1-38. Žin., 2010, Nr.20-957.

42. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės. Skirstyklų ir pastočių elektros ir įrenginių įrengimo taisyklės. 2007-01-31, Nr.4-40. Žin., 2007, Nr.24-936 pradžia, tęsinys Žin., 2007, Nr.Nr.25,26,27.

43. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės. 2011-02-03, Nr.1-28. Žin., 2011, Nr.17-815.

44. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės. 2010-03-30, Nr.1-100. Žin., 2010, Nr.39-1878.

45. Katilinių įrenginių įrengimo taisyklės. 2006-01-18, Nr.4-15. Žin., 2006, Nr.12-428.

46. Garo ir vandens šildymo katilų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklės. 2007-01-09, Nr.4-6. Žin., 2007, Nr.7-302.

47. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės. 2005-02-18, Nr.64. Žin., 2005, Nr.26-852.
48. Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai. 2010-12-07, Nr.1-338. Žin., 2010, Nr.146-7510.
49. Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės. 2011-02-22, Nr.1-64. Žin., 2011, Nr.23-1138.
50. Visuomeninių statinių gaisrinės saugos taisyklės. 2011-01-17, Nr.1-14. Žin., 2011, Nr.8-378.
51. Garsinės informacijos ir signalizacijos naudojimo ir priežiūros taisyklės. 2007-11-07, Nr.1V-392. Žin., 2007, Nr.119-4870.
52. Statybinių keltuvų naudojimo ir priežiūros taisyklės. 2009-12-30, Nr.A1-707. Žin., 2010, Nr.3-128.
53. Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatos. 2007-11-26, Nr.A1-331. Žin., 2007, Nr.123-5055.
54. Darboviečių įrengimo bendrosios nuostatos. 1998-05-05, Nr.85/233. Žin. 1998, Nr.44-1224, pakeitimas Žin., 2005, Nr.66-2383.
55. Darbo su asbestu nuostatos. 2004-07-16, Nr.A1-184/V-546. Žin., 2004, Nr.116-4342.
56. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai tvarkant krovinius rankomis. 2006-10-23, Nr.A1-293/V-869. Žin., 2006, Nr.116-4417.
57. Aplinkos taršos asbestu prevencijos ir mažinimo taisyklės. 2000-04-17, Nr.154. Žin. 2000, Nr.70-2081.
58. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatos. 2008-01-15, Nr.A1-22/D1-34. Žin., 2008, Nr.10-362.
59. Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatos. 2005-04-15, Nr.A1-103/V-265. Žin., 2005, Nr.53-1804.
60. Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatos. 1999 11 24 Nr.95. Žin. 1999, Nr.104-3014.
61. Darbo įrenginių naudojimo bendrosios nuostatos. 1999 12 22 Nr.102. Žin. 2000, Nr.3-88.
62. Kietojo kuro šildymo krosnių pastatuose įrengimo taisyklės ST 8860237.02: 1998. 1998-08-31 Nr.162. Žin., 1998, Nr.78-2212.
63. Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės. 2006 12 29 Nr. D1-637. Žin., 2007, Nr.10-403.3. Pradėti vykdyti žemės darbus tik gavus statybos leidimą arba įgaliotų savivaldybės ir valstybės tarnautojų raštiškus pritarimus (kai jie yra reikalingi).

5.2. Privalomieji dokumentai statybos darbams pradėti

Pradėti statinio statybos darbus leidžiama tik po to, kai statytojas (užsakovas) Statybos įstatymo nustatyta tvarka pateikė informaciją apie statybos pradžią, nustatytąją tvarką gavo ir perdavė statinio statybos techniniam priežiūrėtojiui statybą leidžiantį dokumentą arba jo išdavimo datą ir numerį ir perdavė rangovui (tuo atveju, kai statybos darbai vykdomi rangos būdu) šiuos dokumentus:

1. nustatyta tvarka parengtą ir patvirtintą (kai tai privaloma) statinio projektą (jei pagal rangos sutartį jį rengia statytojas (užsakovas)) ar nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės tvarkymo statybos darbų projektą;

2. statybvietės perdavimo ir priėmimo aktą (kai rangovas ją priėmė) su nustatytaisiais priedais (tarp jų turi būti statytojo (užsakovo) atliktų (iki akto pasirašymo dienos) paruošiamųjų darbų įvykdymo dokumentai, kuriuose būtina nurodyti atliktų darbų trūkumus (jei jų yra));

3. prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus jei jie nustatyti, sąlygų laikiniams (statybos laikotarpiui) statiniams už statybvietės ribų įrengti ir projektavimo sąlygų statybos laikotarpiui energijai, vandeniui tiekti, ryšių paslaugoms tenkinti kopijas (jei jos gautos ir jų nėra statinio projekte);

4. Statybos darbų žurnalą (Reglamento 4 priedas). Statybos darbų žurnalą privaloma pildyti kai statyba finansuojama Lietuvos Respublikos ir (ar) Europos Sąjungos biudžeto lėšomis, ir tais atvejais, kai pagal teisės aktų reikalavimus privaloma skirti ar samdyti statybos darbų vadovą ir statinio statybos techninį priežiūrėtoją (išskyrus ne didesnių kaip 500 m² bendrojo ploto vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų statybos ūkio būdu atvejais);

5.3. Statybos darbų eiga

Statybos darbų pradžia laikoma diena (įrašyta į Statybos darbų žurnalą):

- 1) vykdant darbus rangos būdu – kai rangovas po statybvietės priėmimo iš statytojo (užsakovo) pradėjo vykdyti bet kuriuos statybos darbus;
- 2) vykdant darbus ūkio būdu – kai statytojas (užsakovas) pradėjo vykdyti bet kuriuos statybos darbus.

Statinio (jo dalies) statybos darbų pabaiga laikoma diena, kai užbaigti visi statinio projekte numatyti statybos darbai, o statinio (jo dalies) statybos pabaiga – diena, kai statinio (jo dalies) statyba užbaigiama.

Sustabdyti statinio (jo dalies) statybos darbus turi teisę Statybos įstatymo 38 straipsnyje nustatyti subjektai.

Prieš pradėdamas žemės darbus inžinerinių tinklų, susisiekimo komunikacijų ir kitų objektų apsaugos zonose (statybvietėje ar šalia jos), rangovas privalo Reglamento IV skyriaus nustatyta tvarka, raštu pakviesti minėtų objektų savininkų ar naudotojų atstovus (nurodant atvykimo vietą ir laiką). Atstovai privalo įrašyti savo reikalavimus (nurodymus) į Statybos darbų žurnalą (Reglamento 4 priedas) arba įforminti juos kitais dokumentais pagal kitų teisės aktų reikalavimus.

5.4. Vadovavimas statybos darbams

Statinio statybos darbams vadovauja:

- 1) statinio statybos vadovas;
- 2) statinio statybos specialiųjų darbų vadovas;
- 3) statinio statybos bendrųjų darbų vadovas (tuo atveju, kai jis nėra statinio statybos vadovas);
- 4) vadovauti nesudėtingojo statinio statybai turi teisę neatestuoti asmenys. Jų kvalifikacinius reikalavimus nustato STR 1.02.01:2017.

Pastatų ir inžinerinių statinių, priskirtų prie I grupės nesudėtingųjų statinių, statybai neprivaloma skirti (samdyti) statinio statybos vadovą.

5.5. Teisė būti rangovu. Rangovo pareigos ir teisės

Būti rangovu Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę:

- 1) Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintis teisę užsiimti šia veikla;
- 2) Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, pripažinus jų kilmės valstybėje turimą teisę užsiimti atitinkama veikla;
- 3) statybos inžinierius.

Rangovas privalo:

- 1) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka paskirti (pasamdyti) statinio statybos vadovą;
- 2) pradėti statinio statybos darbus tik po to, kai statytojas (užsakovas) pateikė statybą leidžiantį dokumentą bei statinio projektą ir pagal aktą perdavė statybvietę (o rangovas ją priėmė);
- 3) vykdyti statybos darbus pagal statinio projektą, statybos taisykles (statybos taisyklės pateikiamos statytojui (užsakovui) prieš pradedant statybos darbus), taip pat aplinkos ministro nustatytais atvejais pagal rangovo parengtą statybos darbų technologijos projektą (jeigu randama statinio projekto ar statybos darbų technologijos projekto ir statybos taisyklių neatitikimų ar prieštaravimų, turi būti vadovaujamasi statinio projektu ar statybos darbų technologijos projektu), vadovautis teisės aktais, vykdyti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomuosius nurodymus, statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų nustatytus reikalavimus, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovų (šios priežiūros dalių vadovų) ir statinio statybos techninės (bendrosios ir specialiosios) priežiūros vadovų nurodymus;
- 4) aplinkos ministro nustatytais atvejais ir tvarka įrengti prie statybos sklypo (statybvietės) stendą su informacija apie statomą statinį;
- 5) užtikrinti saugų darbą, gaisrinę saugą ir aplinkos apsaugą bei tinkamas darbo higienos sąlygas statybvietėje ir statomame statinyje, taip pat gretimos aplinkos bei gamtos ir nekilnojamųjų kultūros

vertybių apsaugą, greta statybvietsės gyvenančių, dirbančių, poilsiaujančių ir judančių žmonių apsaugą nuo statybos darbų keliamo pavojaus, be to, nepažeisti trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų, nurodytų šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje;

6) įforminti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytus statinio statybos dokumentus ir perduoti juos statytojui (užsakovui) (jeigu šiuos dokumentus rangovas praranda, jis turi savo lėšomis juos atkurti); atlikti konstrukcijų tyrimus ir atidengti paslėptas konstrukcijas ir paslėptus darbus;

7) leisti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnams bei statytojo (užsakovo) ir statinio projektuotojo įgaliotiems asmenims, kai tai susiję su jų pareigų vykdymu, netrukdomiems patekti į statybvietses, statomus (rekonstruojamus, remontuojamus) ar griaujamus statinius (juose esančius butus) ir šių asmenų reikalavimu pateikti visus statybos dokumentus.

Jeigu statytojas (užsakovas) vykdo statybą ūkio būdu, jis turi šio įstatymo nustatytas statytojo (užsakovo) ir rangovo pareigas, išskyrus pareigą paskirti (pasamdyti) statinio statybos vadovą, jeigu jis yra fizinis asmuo, kuris pagal šio įstatymo reikalavimus turi teisę vadovauti statybai.

Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą rangovas atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

5.6. Informacijos apie statybos pradžią, rangovo ir pagrindinių statybos sričių vadovų pasamdymą ar paskyrimą paskelbimas

Statytojas, statantis naują, rekonstruojantis ar griauantis ypatingą ir neypatingą statinį, atnaujinantis (modernizuojantis) pastatą, informaciją apie numatomą statybos pradžią, rangovo, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo, statinio statybos vadovo bei statinio statybos techninės priežiūros vadovo pasamdymą ar paskyrimą ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki statybos pradžios, o informaciją apie naujo rangovo, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo, statinio statybos vadovo ir statinio statybos techninio priežiūrėtojo pasamdymą ar paskyrimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų pasamdymo ar paskyrimo dienos paskelbia IS „Infostatyba“ interneto tinklalapyje [www. planuojustatyti.lt](http://www.planuojustatyti.lt) arba pateikia raštu Inspekcijai, nurodydamas statybos pradžios datą ir:

1. Duomenis apie rangovą: fizinio asmens vardą, pavardę, asmens kodą, atestato numerį, gyvenamąją vietą, el. pašto adresą, telefono numerį, juridinio asmens, kitos užsienio organizacijos ar jų padalinių pavadinimą, juridinio asmens, kitos užsienio organizacijos ar jų padalinių kodą, juridinio asmens, kitos užsienio organizacijos ar jų padalinių buveinę, atestato numerį, pasamdymo dokumento pavadinimą ir datą;

2. Duomenis apie vadovus: vardą, pavardę, asmens kodą, atestato numerį, pasamdymo ar paskyrimo dokumento pavadinimą ir datą, el. pašto adresą ir telefono numerį;

3. Statytojo duomenis: fizinio asmens vardą, pavardę, asmens kodą, juridinio asmens, kitos užsienio organizacijos ar jų padalinių pavadinimą, juridinio asmens, kitos užsienio organizacijos ar jų padalinių kodą, juridinio asmens, kitos užsienio organizacijos ar jų padalinių buveinę;

4. Duomenis apie statybą leidžiantį dokumentą: numerį, išdavimo datą, išdavusio subjekto pavadinimą; jei išduotas statybą leidžiantis dokumentas nebuvo įregistruotas IS „Infostatyba“, papildomai pateikiama statybą leidžiančio dokumento kopija.

5. Statybos vietos duomenis; jei statybą leidžiantis dokumentas išduotas ne per IS „Infostatyba“, o informacija teikiama naudojantis IS „Infostatyba“, papildomai suvedami duomenys apie statybos objektą.

Statinio statybos techninė priežiūra

Statinio statybos techninė priežiūra privaloma (išskyrus atvejus, kai ne didesnių kaip 300 m² bendrojo ploto nesublokuotų vieno buto gyvenamųjų namų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų, nesudėtingųjų statinių statyba vykdoma ūkio būdu), kai statybos darbai turi būti vykdomi vadovaujantis šiais dokumentais: statybos projektu, rekonstravimo projektu, pastato atnaujinimo (modernizavimo) projektu, kapitalinio remonto projektu, griovimo projektu, griovimo aprašu.

Statinio statybos techninės priežiūros atlikimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

5.6. Bendrieji reikalavimai įrenginiams

1. Darbdavys privalo imtis reikiamų priemonių, kurios užtikrintų, kad darbo įrenginiai, kuriais naudojasi darbuotojai įmonėje, būtų tinkami arba pritaikyti darbui atlikti, nekenktų darbininkų saugai ir sveikatai.

2. Darbdavys, parinkdamas darbo įrenginius, įvertina specifines darbo sąlygas bei pavojus įmonėje, ypač darbo vietoje, taip pat papildomus pavojus, kuriuos kelia naudojamas darbo įrenginys.

3. Ten, kur neįmanoma užtikrinti, kad darbuotojai darbo įrenginius galės naudoti be rizikos saugai ir sveikatai, darbdavys privalo imtis atitinkamų priemonių, kad rizika būtų kiek galima mažesnė.

4. Darbdavys privalo turėti visus gamintojo numatytus darbo įrenginio naudojimo dokumentus.

5. Nenusižengdamas nuostatų 1, 2 ir 3 punktų reikalavimams darbdavys, privalo įsigyti ir naudoti:

5.1. darbo įrenginius, kurie po 2005 01 01 bus pirmą kartą duodami naudoti darbuotojams įmonėje atitiktų jiems taikomų Lietuvos Respublikos norminių aktų saugos reikalavimus ir turi atitiktį patvirtinančius dokumentus arba turi atitiktį patvirtinančius dokumentus, kad atitinka Europos Sąjungos direktyvų saugos reikalavimus;

5.2. darbo įrenginius, kurie įmonėse jau yra naudojami iki šių nuostatų įsigaliojimo, ne vėliau kaip per 5 metus privalo patobulinti taip, kad atitiktų įrenginiams keliamus minimalius reikalavimus.

6. Darbdavys privalo imtis reikiamų priemonių, kurios užtikrintų, kad per visą naudojimo laiką darbo įrenginiai būtų tinkamai techniškai prižiūrimi, palaikoma jų reikiama techninė būklė, atitinkanti šių nuostatų 5.1 arba 5.2 punktų reikalavimus.

7. Tais atvejais, kai darbo įrenginių, tarp jų potencialiai pavojingų įrenginių, sauga priklauso nuo instaliavimo sąlygų, darbdavys užtikrina, kad įrenginiai būtų patikrinti po instaliavimo ir prieš juos paleidžiant dirbti pirmą kartą bei patikrinti juos sumontavus naujoje vietoje ar vietovėje, kad būtų įsitikinta, jog įrenginiai instaliuoti teisingai ir veikia tinkamai.

8. Darbdavys užtikrina, kad veikiantys darbo įrenginiai, tarp jų potencialiai pavojingi įrenginiai, kurių gedimas gali sukelti pavojingas situacijas, būtų:

8.1. įgaliotų potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstaigų periodiškai tikrinami ir kiekvienas įrenginys būtų laiku išbandomas norminiais aktais nustatyta tvarka;

8.2. specialiai tikrinami kiekvieną kartą, kai susiklosto išskirtinės aplinkybės, kurios gali sukelti pavojų saugiai naudoti įrenginį.

Darbo įrenginiai turi būti specialiai tikrinami po avarijos, gamtos reiškinių poveikio, neįprastų ar ilgalaikių prastovų, įrenginių modifikavimo, kad būtų įsitikinta, jog įrenginiui keliami saugos reikalavimai yra užtikrinti ir kad gedimas bus laiku nustatytas ir pašalintas.

9. Darbo įrenginiai, jų tikrinimo periodiškumas, tikrinami techniniai parametrai bei tikrinimo metodai nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu, techniniais reglamentais, įrenginių įrengimo ir naudojimo taisyklėmis ir gamintojo pateiktais jų naudojimo dokumentais.

10. Darbo įrenginio tikrinimo rezultatai turi būti protokoluojami ir patikimai saugomi. Jie turi būti saugomi visą darbo įrenginio naudojimo (eksploatacijos) laikotarpį. Kai darbo įrenginiai naudojami už įmonės ribų, jie privalo turėti dokumentą, įrodantį, kada buvo atliktas paskutinis patikrinimas.

11. Kai tikėtina, kad naudojami darbo įrenginiai dėl jų konstrukcijos, techninių parametrų, naudojimo sąlygų ar kitų aplinkybių gali sukelti specifinį pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, darbdavys privalo:

11.1. darbo įrenginių naudojimą apriboti ir pavesti juos naudoti tik tam tikriems darbuotojams;

11.2. kai kas nors taisoma, pertvarkoma, modifikuojama, vyksta einamasis remontas ar apžiūra, tada tam darbui specialiai skirti tinkamos kvalifikacijos ir specialiai apmokytus darbuotojus.

12. Darbdavys, parinkdamas ir pritaikydamas darbo įrenginius, privalo įvertinti, kad darbo įrenginiai, darbuotojų darbo vieta ir laikysena naudojant darbo įrenginius atitiktų ergonominius reikalavimus.

13. Darbdavys privalo užtikrinti, kad darbuotojai gautų reikiamą informaciją apie darbo įrenginių saugų naudojimą, o ten, kur reikia, darbo vietoje prie darbo įrenginių būtų rašytinės darbo įrenginio naudojimo instrukcijos. Darbdavys užtikrina darbuotojų arba jų atstovų konsultavimą visais įrenginių naudojimo klausimais, bendradarbiauja su darbuotojais svarstant jų pasiūlymus, susijusius su šių nuostatų reikalavimais ir įgyvendinant darbo įrenginių saugaus naudojimo priemones.

14. Asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį bei su tuo susijusius padarinius, atsako Lietuvos Respublikos įstatymais nustatyta tvarka.

15. Šių nuostatų reikalavimų vykdymą kontroliuoja Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Bendrieji minimalūs reikalavimai, taikomi darbo įrenginiui

1. Darbo įrenginio valdymo įtaisai, užtikrinantys saugą, turi būti aiškiai matomi ir atpažįstami, o jei būtina, ir atitinkamai paženklinėti.

Išskyrus atvejus, kai tam tikri darbo įrenginio valdymo įtaisai turi būti pavojingoje zonoje, kiti valdymo įtaisai turi būti išdėstyti už pavojingų zonų taip, kad jais naudojantis nekiltų papildomas pavojus darbuotojui. Valdymo įtaisai turi neleisti kilti jokiam pavojui, kai jais manipuluojama atsitiktinai (netyčia).

Operatoriui turi būti sudaryta galimybė iš pagrindinės valdymo vietos užtikrinti, kad pavojingose zonose nebūtų jokio asmens. Jei to padaryti neįmanoma, saugos sistema, pavyzdžiui, garsinis ir (arba) vaizdinis išspėjantis signalas, turi įsijungti automatiškai, kai tik mechanizmą ketinama paleisti. Darbuotojas, esantis pavojingoje zonoje, privalo turėti pakankamai laiko ir (arba) priemonių skubiai išvengti pavojaus, kurį kelia darbo įrenginio paleidimas ir (arba) sustabdymas.

Valdymo sistemos turi būti saugios ir tinkamai pasirinktos, atsižvelgiant į paklaidas, gedimus ir suvaržymus, kurie tikėtini planuojamoms naudojimo aplinkybėms.

2. Paleisti darbo įrenginį turi būti įmanoma, tik kai tai ketinama atlikti apgalvotai. Tokia pati darbo įrenginio paleidimo galimybė turi būti numatyta:

- vėl įjungiant dėl bet kokios priežasties sustojusį įrenginį;
- vykdant įrenginio darbo režimo (pavyzdžiui, greičio, slėgio ir kita) reikšmingus pakeitimus (reguliavimą), išskyrus tuos atvejus, kai toks įjungimas po sustojimo arba pakeitimas nekelia jokio pavojaus darbuotojams, esantiems pavojingoje zonoje.

Šio punkto reikalavimas netaikomas, kai įrenginys įsijungia po sustojimo arba įrenginio darbo režimas pasikeičia pagal įrenginio normalų, automatinį veikimo ciklą.

3. Visi darbo įrenginiai privalo turėti tokią valdymo sistemą, kuri leistų juos visiškai ir saugiai sustabdyti.

Kiekvienoje darbo vietoje turi būti įrengtas toks valdymas, kuris priklausomai nuo pavojaus pobūdžio leistų sustabdyti darbo įrenginį visiškai arba tik kai kurias tam būtinas jo dalis. Įrenginio stabdymo valdymas turi būti prioritetas paleidimo valdymo požiūriu. Kai darbo įrenginys arba pavojingos jo dalys yra sustabdytos, turi išsijungti energijos tiekimas atitinkamiems įrenginio valdymo įtaisams (aktuatoriams).

4. Esant reikalui, įvertinant įrenginio keliamą pavojų bei normaliam sustabdymui reikalingą stabdymo laiką, darbo įrenginyje turi būti įrengtas avarinio stabdymo įtaisas.

5. Darbo įrenginyje, kuris kelia pavojų dėl krintančių daiktų arba išsikišusių dalių, turi būti sumontuoti atitinkami saugos įtaisai, apsaugantys darbuotojus nuo tokio pavojaus.

Darbo įrenginys, keliantis pavojų dėl skleidžiamų dujų, garų, skysčių ir dulkių, turi būti kiek įmanoma sandarus, o prie pavojaus šaltinių turi būti įrengti tinkami skleidžiamų medžiagų surinkimo ir (arba) traukos įtaisai.

6. Darbo įrenginys arba jo dalys, jei tai būtina darbuotojų saugai ir sveikatai apsaugoti, turi būti tinkamai pritvirtinti arba kitaip stabilizuoti.

7. Reikiamų apsaugos priemonių turi būti imtasi, jeigu yra tikimybė, kad darbo įrenginio dalys gali lūžti, trūkti arba suirti, keldamos pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

8. Jei yra rizika, kad dėl mechaninio sąlyčio su darbo įrenginio judančiomis dalimis darbuotojas gali būti traumuotas, tokios dalys privalo būti uždengtos apsaugais arba įrengti apsauginiai įtaisai, neleidžiantys patekti į pavojingą zoną arba sustabdantys pavojingų dalių judėjimą, kol darbuotojas yra pavojingoje zonoje.

Apsaugai ir apsauginiai įtaisai turi:

- būti tvirtos konstrukcijos;
- nekelti jokio papildomo pavojaus;
- būti sunkiai nuimami arba padaromi neveiksmingi;
- būti išdėstyti pakankamu atstumu nuo pavojingų zonų;

- netrukdyti daugiau negu būtina stebėti darbo įrenginio veikimą;
- leisti atlikti reikiamas darbo įrenginio dalių pastatymo ar keitimo bei priežiūros darbų operacijas, jei tai įmanoma, apsaugų bei apsauginių įtaisų nešalinant, o tik apribojant įėjimą į šių darbų zoną.

9. Zonos ir vietos, skirtos darbui su įrenginiu ar jo priežiūrai, atsižvelgiant į atliekamą operaciją, turi būti reikiamai apšviestos.

10. Darbo įrenginio dalys, kurių temperatūra yra aukšta arba labai žema, jei reikia, turi būti apsaugotos, kad būtų išvengta pavojaus darbuotojams prisilietus ar per daug priartėjus prie jų.

11. Ant įrenginio turi būti reikiami saugos ir sveikatos apsaugos ženklai. Tokie ženklai arba kiti įspėjantys įtaisai ant darbo įrenginio turi būti lengvai pastebimi ir suvokiami.

12. Darbo įrenginys gali būti panaudotas tik tiems veiksams (darbams) ir tokiomis sąlygomis, kuriems jis yra skirtas ir pritaikytas.

13. Įrenginio techninį aptarnavimą arba einamąjį remontą turi būti įmanoma atlikti tik tada, kai įrenginys yra išjungtas. Jei to padaryti neįmanoma, turi būti sudaryta galimybė šias operacijas atlikti saugiai arba šios operacijos turi būti atliekamos nepavojingose zonose.

Jeigu įrenginys turi techninio aptarnavimo registracijos žurnalą, tai po kiekvieno aptarnavimo turi būti daromi įrašai.

14. Visi darbo įrenginiai turi būti aprūpinti aiškiai atpažįstamais įtaisais, skirtais atjungti juos nuo visų energijos šaltinių. Nesąmoningas ar atsitiktinis (netyčinis) darbo įrenginio įjungimas neturi kelti jokio pavojaus darbus atliekantiems ar kitiems darbuotojams.

15. Ant darbo įrenginio turi būti įspėjimai ir ženklai, skirti darbuotojų saugai užtikrinti.

16. Darbuotojams turi būti užtikrintas saugus priėjimas prie visų vietų, skirtų gamybai, reguliavimo ir įrenginio priežiūros darbams atlikti. Buvimas šiose vietose turi būti saugus.

17. Visi darbo įrenginiai turi būti įrengti taip, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo pavojaus, kuris kiltų užsiliepsnojus ar perkaitus darbo įrenginiui arba iš jo prasiskverbus dujoms, dulkėms, skysčiams, garams ar kitoms medžiagoms, kurios darbo įrenginyje gaminamos, naudojamos arba kaupiamos.

18. Visi darbo įrenginiai turi būti įrengti taip, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo pavojaus, sprogdus darbo įrenginiui ar jame gaminamoms, naudojamoms arba kaupiamoms medžiagoms.

19. Visi darbo įrenginiai turi būti įrengti taip, kad nebūtų tiesioginio arba netiesioginio darbuotojų kontakto su elektros srove pavojaus.

20. Minimalūs reikalavimai krovinių kėlimo darbo įrenginiams.

20.1. Kai darbo įrenginys kroviniams kelti sumontuotas nuolatinėje vietoje, jo naudojimo metu privalo būti užtikrintas tvirtumas ir stabilumas, ypač atsižvelgiant į krovinių kėlimo metu konstrukcijos montavimo ar tvirtinimo taškuose atsirandančius įtempimus.

20.2. Įrenginys kroviniams kelti privalo būti aiškiai paženklintas, nurodant jo leistiną apkrovą, o prireikus tinkamoje vietoje reikia nurodyti leistiną apkrovą kiekvienai įrenginio konfigūracijai.

Kėlimo reikmenys (keičiami krovinio kabinimo įtaisai) privalo būti paženklinti taip, kad būtų galima nustatyti esmines charakteristikas, būtinas juos naudoti saugiai.

Darbo įrenginiai, kurie nėra sukonstruoti žmonėms kelti, bet kurie gali būti panaudojami ne pagal paskirtį, privalo būti tinkamai ir aiškiai paženklinti, kokiam tikslui skirti, nurodant, kad juos draudžiama naudoti žmonėms kelti.

20.3. Nuolatinėje vietoje montuojami darbo įrenginiai turi būti sumontuoti taip, kad sumažintų riziką, kurią gali sukelti krovinys:

- užkliudydamas darbuotojus;
- pavojingai siūbuodamas ar laisvai svyruodamas;
- savaime atsipalaidavęs.

20.4. Privalo būti imtasi priemonių užtikrinti, kad po laikinai pakeltu kroviniu nebūtų darbuotojų, išskyrus tuos atvejus, kai to reikalauja būtina atliekamo darbo operacija. Krovinių negalima kelti virš neapsaugotų darbo vietų, kuriose paprastai būna darbuotojai.

5.7. Bendrieji reikalavimai gaminiams ir medžiagoms

Statybiniai gaminiai, medžiagos. Visi statybiniai gaminiai, medžiagos ir priedai turi atitikti nurodytus dokumentacijoje ir turi būti nauji. Bet kurį specifikacijoje nurodytą importinį produktą galima pakeisti

analogišku vietiniu. Vietos produktams turi būti suteikta aiški pirmenybė, tačiau jei vietiniai produktai yra blogesnės kokybės, vietinio produkto reikia atsisakyti. Visiems nukrypimams nuo specifikacijos turi būti gautas Užsakovo sutikimas. Visos medžiagos ir gaminiai turi būti pateikti su:

- gamintojo rekvizitais, įmonės gamintojos-tiekėjos atpažinimo ženklu,
- specifikacija;
- nuoroda ar skirta interjerui ar eksterjerui;
- spalvos nuoroda;
- įrenginio pagaminimo data.

Rangovas privalo pristatyti visiems pagrindiniams produktams užsakymo kodus ir kilmės vietą bei pavadinimą priežiūros, valymo bei pakeitimo tikslu.

Gaminių ir medžiagų kokybės reikalavimai. Visi gaminiai ir medžiagos turi atitikti specifikacijoje ir brėžiniuose nurodomus kokybės reikalavimus. Jų įpakavimai ir pristatymo dokumentai turi nurodyti jų kokybę arba tokia pati informacija turi būti nurodoma kokiu nors kitu būdu.

Specifikacijoje pateikiami bendrieji kokybės reikalavimai. Tokiu atveju, jei konkrečiai nebus nurodyta medžiaga, pvz. nenurodant medžiagos pavadinimo ar standarto, prieš ją perkant ji turės būti pateikiama Užsakovo patvirtinimui.

Įpakavimas, transportavimas, saugojimas. Transportavimo ir tarpinio saugojimo metu visi gaminiai ir medžiagos turi būti deramai uždengti ir supakuoti. Ant kiekvieno paketo turi būti nurodytas jo turinys. Jei pristatomos prekės yra birios ir nepakuotos, numeris rūšis ir kokybė turi būti nurodyti pristatymo pranešime. Gaminių ir medžiagų pristatymą reikia koordinuoti pagal statybos darbų grafiką. Reikia vengti nereikalingo saugojimo statybos aikštelėje. Visi tiekiami gaminiai ir medžiagos turi būti su tinkamais dokumentais.

Pristatymo patikrinimas ir saugojimas. Atvežtų prekių išvaizdą galimus defektus ir žalą reikia patikrinti vizualiai. Prekių užsakovas yra atsakingas už pranešimų dėl galimos žalos ir defektų pateikimą. Visos pretenzijos turi būti pateikiamos prekių tiekėjui.

Gaminiai ir statybinės medžiagos turi būti saugomi taip, kad nepablogėtų jų kokybė. Reikia laikytis kiekvienos medžiagos nurodytų saugojimo reikalavimų ir gamintojo pateiktų galiojančių nuorodų.

Tvirtinimo detalės. Visų tvirtinimo elementų ir t.t. dydis, stiprumas, skaičius ir kitos savybės turi būti sukonstruoti taip, kad atlaikytų numatytas apkrovas, išlaikant saugumo reikalavimus ir nesusilpnintų konstrukcijos ar pagrindo, kuriai leistina tokia apkrova.

Dėl bet kurio tipo varžtų, tvirtinimų, atramų ir t.t. kurie nenurodyti specifikacijose panaudojimo Rangovas turi kreiptis į Užsakovą leidimo.

Visi tvirtinimo elementai, pagaminti iš plieno, turi būti apsaugoti nuo korozijos ar pagaminti iš nerūdijančio plieno.

Medžiagų kokybės reikalavimai. Prieš atvežant medžiagas ir įrengimus į statybą, techninei priežiūrai turi būti pateikiami konkrečių medžiagų dokumentai, techniniai liudijimai, sertifikatai, dokumentai, patvirtinantys gaminių, medžiagų ir įrengimų kokybę ir technines charakteristikas, atitinkančias techninių specifikacijų reikalavimus. Medžiagos, gaminiai bei įrengimai turi būti sertifikuoti Lietuvos Respublikoje. Visos atvežamos į statybą medžiagos turi būti tokiaime įpakavime, kokiam jas parduoda gamintojas - su etiketėmis ir dokumentais, patvirtinančiais jų tapatybę.

Statybinės medžiagos turi būti sandėliuojamos taip, kad nekristų jų kokybė. Medžiagos sandėliuojamos aikštelėje, turi būti tinkamai išdėstytos, kai reikalinga - izoliuotos, džiovinamos, šildomos ir tinkamai vėdinamos, taip, kad kiekviena medžiaga būtų skirtingoje vietoje ir lengvai prieinama apžiūrėjimui.

Medžiagų tiekimas turi būti koordinuojamas pagal statybos darbų grafiką. Vengti ilgesnio medžiagų sandėliavimo.

Atvežtos į statybą medžiagos ir gaminiai turi būti tuoj pat apžiūrimi ir, jei yra defektų ar neatitikimų užsakymams - pareikštos raštu pretenzijos tiekėjams.

6. Statinio pripažinimas tinkamu naudoti, nurodymai statinio eksploatacijai

6.1 Statybos užbaigimas

Vieno ar dviejų butų gyvenamųjų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų (išskyrus kultūros paveldo statinius) ir statinių pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas) užbaigiama statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinant ir įregistruojant Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos. Deklaracijas apie statybos užbaigimą tvirtina statybos valstybinę priežiūrą vykdančios pareigūnai. Deklaracijos apie statybos užbaigimą neprivaloma tvirtinti, jeigu atlikta statinio ekspertizė Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Statinių paprastas remontas, statinių ar patalpų paskirties keitimas, kai atliekami tik statinio paprastojo remonto darbai arba statybos darbai iš viso neatliekami, nesudėtingųjų statinių ir statinių (statytojui (užsakovui) pageidaujant), kuriems pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas, statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, statinio paprastas remontas, statinio griovimas) užbaigiami statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą.

Atlikus statybos užbaigimo procedūras, statinį ir daiktines teises į jį privaloma įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo statybos užbaigimo akto gavimo dienos, deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimo ir įregistravimo dienos arba nuo deklaracijos apie statybos užbaigimą pasirašymo dienos (kai ji netvirtinama ir neregistruojama).

Neypatingieji statiniai, kurių statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas) taip pat užbaigiama surašant, patvirtinant ir įregistruojant deklaraciją:

1. garažų;
2. sandėliavimo;
3. administracinės;
4. prekybos;
5. paslaugų;
6. maitinimo;
7. sporto;
8. kitos (fermų);
9. kitos (ūkio);
10. kitos (šiltnamių);
11. kitos (sodų);

12. gamybos, pramonės (tik gamybinių laboratorijų, kūrybinių dirbtuvių (išskyrus skirtas savo ar savo šeimos reikmėms ir (arba) kuriose vienu metu dirba ne daugiau kaip 5 žmonės ir nenaudojami potencialiai pavojingi įrenginiai).

Šios nuostatos netaikomos:

1. Pastatams, kuriuose planuojama ūkinė veikla, nurodyta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ir 2 prieduose;

2. Pastatams, kuriuose dėl statytojo numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos žemės sklypams nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;

3. Pastatams, patalpoms, suformuotoms kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai, kurie yra susiję su visuomenės sveikatos rizikos veiksnių (cheminių medžiagų (teršalų), jonizuojančiosios ir nejonizuojančiosios spinduliuotės, triukšmo, infragarso ir žemo dažnio garsų, žmogaus kūną veikiančių vibracijos lygių, mikroklimato, apšvietos ir kitų) poveikiu visuomenės sveikatai;

4. Pastatams, patalpoms, suformuotoms kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai, kuriuose planuojamai vykdyti veiklai privaloma gauti leidimą-higienos pasą ar (ir) licenciją ar laikinąjį leidimą verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais;

5. Patalpoms, suformuotoms kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai, esančioms pastate, kurio statyba užbaigiama surašant statybos užbaigimo aktą;

6. 1.1–1.9 ir 1.12 papunkčiuose nurodytiems pastatams ir patalpoms, jei jų bendras plotas didesnis kaip 300 m² ir juose vienu metu gali būti daugiau kaip 50 žmonių.

Deklaracijos tvirtinimas

Statytojas Statybos įstatymo 28 straipsnyje ir Reglamento 11 priede nustatytais atvejais surašo deklaraciją ir Inspekcijai pateikia prašymą patvirtinti deklaraciją. Šio prašymo ir deklaracijos rekvizitus tvirtina Inspekcijos viršininkas. Prašymas patvirtinti deklaraciją gali būti pateikiamas:

1. Nuotoliniu būdu, per IS „Infostatyba“, užpildant atitinkamus prašyme nurodytus privalomus laukus ir įkeliant visus su prašymu privalomus pateikti dokumentus, pasirašytus statytojo el. parašu;
2. Tiesiogiai Inspekcijai, pridedant visus privalomus pateikti dokumentus ir elektroninę laikmeną su šių dokumentų įrašais; šiuo būdu prašymas patvirtinti deklaraciją pateikiamas tuo atveju, jei jo pateikėjas neturi galimybės prisijungti prie IS „Infostatyba“ (nesinaudoja el. bankininkystės, el. parašo paslaugomis ar kitų priežasčių).

Nuotoliniu būdu pateiktas prašymas patvirtinti deklaraciją IS „Infostatyba“ užregistruojamas automatiškai, tą pačią dieną apie tai informuojant statytoją. Tiesiogiai pateiktas prašymas Inspekcijos DVIS užregistruojamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną. Su prašymu patvirtinti deklaraciją bendruoju atveju pateikiami šie dokumentai:

1. Deklaracija, kurios rekvizitai patvirtinti Inspekcijos viršininko įsakymu;
2. Statinio techninis darbo projektas arba supaprastintas statinio projektas. Teikiant prašymą patvirtinti deklaraciją tiesiogiai, taip pat pateikiamas statinio projekto popierinis variantas:
 - 2.1. Techninio darbo projekto popierinis variantas su žymomis, kurias sudaro žodžiai „Taip pastatyta“, statinio statybos vadovo ir statinio statybos techninio prižiūrėtojo vardai, pavardės ir parašai; žymos „Taip pastatyta“ turi būti techninio projekto techninės specifikacijose ir darbo projekto brėžiniuose arba techninio darbo projekto techninėse specifikacijose ir brėžiniuose;
 - 2.2. Techninio darbo projekto popierinis variantas be žymų kurias sudaro žodžiai „Taip pastatyta“; šiuo atveju pateikiama pažyma apie statinio atitiktį statinio projektui, kurios rekvizitai patvirtinti Inspekcijos viršininko įsakymu;
 - 2.3. Statinio supaprastinto projekto popierinis variantas;
3. Statybą leidžiantis dokumentas (tuo atveju, jei jis buvo privalomas ir išduotas nesinaudojant IS „Infostatyba“), o tais atvejais, kai statybą leidžiantis dokumentas nebuvo privalomas, tačiau buvo privalomi Statybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 13 ir (ar) 15 punktuose nurodytų asmenų sutikimai – tokių asmenų rašytiniai sutikimai;
4. Statinio (-ių) kadastro duomenų byla (-os);
5. Požeminių inžinerinių tinklų kontrolinės geodezinės nuotraukos;
6. Žemės sklypo bendraturčių rašytiniai sutikimai;
7. Besiribojančių žemės sklypų savininkų (valdytojų) rašytiniai sutikimai pagal STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas“ 7 priedą;
8. STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas“ 6 priede nurodyti rašytiniai pritarimai statinio projektui;
9. Žemės sklypo su statiniais geodezinės nuotraukos (tuo atveju, kai statinių kadastro duomenų bylose nėra nurodyti atstumai nuo statinių iki sklypo ribų ir statinių aukštis);
10. Turinčio statytojo teisę asmens paprastos rašytinės formos įgaliojimas pateikti prašymą – tuo atveju, jei prašymą pateikia įgaliotas asmuo;
11. Statinio paveldėjimo teisės liudijimas (kai prašymą pateikia paveldėtojas);
12. Pastatų garso klasifikavimo protokolai (kai privalomi);
13. Pastatų energinio naudingumo sertifikatai (kai privalomi);
14. Elektroninė laikmena su prie prašymo patvirtinti deklaraciją pridedamų dokumentų įrašais (teikiant prašymą patvirtinti deklaraciją tiesiogiai);
15. Rangovo garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo dokumento, t.y. draudimo bendrovės išduoto laidavimo draudimo rašto (kartu su jo apmokėjimą įrodančia dokumento kopija) arba kredito įstaigos garantijos kopija, užtikrinanti rangovo garantinio laikotarpio prievolių įvykdymą (tuo atveju, jei toks užtikrinimas yra privalomas pagal Statybos įstatymą). Reikalavimai draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštui arba kredito įstaigos garantijai:
 - 15.1. Draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštas arba kredito įstaigos garantija turi būti išduoti ne trumpesniam nei 3 metų laikotarpiui ir galiojimo laikotarpiu negali būti atšaukiami;

15.2. Laidavimo draudimo suma arba garantijos suma turi būti ne mažesnė kaip 5 procentai statybos kainos (su PVM);

16. Statybos proceso dalyvių privalomuosius draudimus patvirtinančių dokumentų kopijos, t.y. statinio projektuotojo, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio priežiūrėtojo civilinės atsakomybės, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomųjų draudimo liudijimų (polisų), atitinkančių Lietuvos Respublikos teisės aktus, kopijos (tuo atveju, jei privalu draustis pagal Statybos įstatymą [8.4]). Kartu su šių privalomųjų draudimų kopijomis privalomai turi būti pateikiamos jų apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos;

17. Geriamojo vandens kokybės tyrimų, atliktų atestuotose ar akredituotose laboratorijose, dokumentai (neprivalomi, kai prisijungiama prie komunalinių inžinerinių tinklų) ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos išvada dėl šių tyrimų rezultatų atitikties visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančių teisės aktų nustatytiems reikalavimams;

18. Cheminių medžiagų (teršalų), jonizuojančiosios ir nejonizuojančiosios spinduliuotės, triukšmo, infragarso ir žemo dažnio garsų, žmogaus kūną veikiančių vibracijos lygių, mikroklimato, apšvietos ir kitų veiksnių matavimų, atliktų atestuotų ar akredituotų atitinkamiems tyrimams subjektų, dokumentai, jei šie matavimai numatyti statinio projekte, laboratorinių matavimų programa (ar koreguota laboratorinių matavimų programa, jei programa buvo koreguota keičiant statinio projektą) ir Radiacinės saugos centro išvada (dėl jonizuojančiosios spinduliuotės) ir (ar) Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos išvada (dėl kitų šiame papunktyje minimų veiksnių) dėl šių tyrimų apimties atitikties laboratorinių matavimų programai ir šių tyrimų rezultatų atitikties visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančių teisės aktų nustatytiems reikalavimams.

Deklaracijos patvirtinimas laikomas galiojančiu, jei patvirtinta deklaracija užregistruojama IS „Infostatyba“. Jei prašymas patvirtinti deklaraciją buvo pateiktas nuotoliniu būdu, patvirtintą deklaraciją (el. dokumentą) ją pateikęs statytojas gali nuotoliniu būdu gauti iš IS „Infostatyba“, taip pat ji ši prašymą pateikusio statytojo prašymu gali būti jam išsiunčiama el. paštu. Jei prašymas buvo pateiktas tiesiogiai, jį pateikusiam statytojui išduodama patvirtinta deklaracija–(el. dokumentas) įrašoma į prašymą pateikusio statytojo el. laikmeną ir (arba) deklaracijos (el. dokumento) nuorašas, patvirtintas Dokumentų rengimo taisyklių, nustatyta tvarka.

6.2 Statinio garantinis terminas. Statinio projektuotojo, statinio projekto ekspertizės rangovo, rangovo, statytojo (užsakovo), statinio statybos techninio priežiūrėtojo ir nekilnojamojo turto vystytojo prievolės per garantinį terminą

Statinio garantinis terminas negali būti trumpesnis už Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 straipsnyje nustatytą terminą. Statinio projektavimo, rangos ir statinio statybos techninės priežiūros sutartyse statinio garantinis terminas gali būti nustatomas ilgesnis už Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 straipsnyje nurodytą terminą.

Rangovas kartu su rangovo atliktų statybos darbų perdavimo statytojui (užsakovui) aktu turi pateikti dokumentą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal pasirašytą rangos sutartį. Šis dokumentas rangovo nemokumo ar bankroto atveju turi užtikrinti dėl rangovų kaltės atsiradusių defektų, nustatytų per pirmuosius 3 statinio garantinio termino metus, šalinimo išlaidų apmokėjimą statytojui (užsakovui). Defektų šalinimo užtikrinimo suma statinio garantiniu 3 metų laikotarpiu turi būti ne mažesnė kaip 5 procentai statinio statybos kainos. Šis reikalavimas netaikomas griauant statinius ir statant nesudėtinguosius statinius. Dokumentas, užtikrinantis garantinio laikotarpio prievolių įvykdymą pagal pasirašytą rangos sutartį, taip pat turi būti privalomai pateikiamas, kai norima gauti statybos užbaigimo aktą ar deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimą.

Nekilnojamojo turto vystytojas atsako statinio (jo dalies) įgijėjui už garantinio laikotarpio rangovo prievolių neįvykdymą ar netinkamą įvykdymą. Užtikrindamas šį reikalavimą, nekilnojamojo turto vystytojas turi pateikti statinio (jo dalies) (išskyrus nesudėtingąjį statinį (jo dalį) įgijėjui dokumentą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal pasirašytą rangos sutartį. Šis dokumentas nekilnojamojo turto vystytojo nemokumo ar bankroto atveju turi užtikrinti dėl rangovų kaltės atsiradusių defektų, nustatytų per pirmuosius 3 statinio garantinio termino metus, šalinimo išlaidų apmokėjimą statinio

(jo dalies) įgijėjui. Defektų šalinimo užtikrinimo suma statinio garantiniu 3 metų laikotarpiu turi būti ne mažesnė kaip 5 procentai statinio statybos kainos. Šis reikalavimas nepanaikina rangovo garantinio laikotarpio prievolių nekilnojamojo turto vystytojui kaip statytojui (užsakovui).

6.3. Nurodymai statinių eksploatacijai

Pagrindiniai statinių ir jų konstrukcijų priežiūros ir teisingo eksploatavimo uždaviniai yra:

1. Pasiiekti, kad statiniai ir jų konstrukcijos būtų eksploatuojami nepažeidžiant projektinių sprendinių, statybinių ir eksploatacinių normų;

2. Laiku pastebėti, teisingai įvertinti ir likviduoti atsiradusius statybinių konstrukcijų defektus;

3. Profilaktinėmis priemonėmis tausoti (saugoti nuo ankstyvo susidėvėjimo) statinius ir jų konstrukcijas.

4. Išvengti statinių griūčių, o jei jos įvyko arba įvyko stichinės nelaimės, išvengti papildomų padarinių ir nuostolių.

5. Priežiūros tikslai yra mažinti ardančiųjų klimatinų (vėjo, lietaus, drėgmės, temperatūrinių pokyčių, saulės radiacijos), gruntinių (vandens, tirpalų, klaidžiojančių srovių, biologinių), vidaus aplinkos (dujų, garų, temperatūros, skysčių), mechaninių (smūgių, vibracijos, trinties) poveikių įtaką statiniams ir jų konstrukcijoms, išlaikyti tinkamas statinių eksploatacines savybes, nežalojant žmonių sveikatos ir aplinkos.

Mažinant ardančiuosius klimatinus poveikius statiniams būtina prižiūrėti, kad:

1. Būtų tvarkingi išorės atitvarų (sienų, stogų, cokolių ir pan.), pamatų ir kitų konstrukcijų drėgmę izoliuojantys įrenginiai (izoliacija, drenažiniai sluoksniai ir kt.).

2. Būtų tvarkingi įrenginiai, skirti vandens pašalinimui nuo statinių ir jų konstrukcijų (apskardinimai, latakai, lietvamzdžiai, įlajos, nuogrindos ir kt.).

3. Nesikaupų sniegas ir ledas prie sienų, švieslangių, langų ir kitų atitvarų vertikalių paviršių. Susikaupus jam - pašalinti nuo šio paviršiaus toliau nei 2m atstumu.

4. Atitvarų elementų sujungimo siūlėse ir kitose vietose neatsirastų pavojingų deformacijų požymių (plyšių, apsauginių sluoksnių arba ekranų pažeidimų, drenažinių latakų ar vamzdelių užakimo ir pan.).

5. Atitvarų konstrukcijų apsauginio sluoksnio erozijos židiniai, ypač vyraujančių vėjų kryptimis, būtų laiku pašalinti.

6. Žiemos metu neperšaltų konstrukcijos, o jei numatyta projekte - laiku jas apšiltinti.

7. Liūčių metu ir tirpstant sniegui ar ledui prižiūrėti, kad nesusidarytų vėjo blaškomi vandens srautai, šlakstantys statinių atitvaras ar kitas konstrukcijas.

Saugant statinių konstrukcijas nuo agresyvių gruntinių poveikių būtina prižiūrėti, kad:

1. Pamatai, pagrindai ir kitos požeminės konstrukcijos nebūtų tiesiogiai šlakstomos gruntiniais vandenimis ar tirpalais.

2. Būtų tvarkingos statinių nuogrindos, nuolajos ir kiti vandenį pašalinantys įrenginiai.

3. Tvarkingai veiktų drenažinės ir vandens šalinimo sistemos.

4. Medžiai būtų sodinami ne arčiau kaip 5m nuo statinių, o gėlynai ar krūmai - ne arčiau kaip 2m.

5. Neatsirastų skysčių ar dujų požeminiai nutekėjimai ar migracijos, galintys sukelti konstrukcijų koroziją ar sprogimus.

6. Nebūtų pažeisti įtaisai klajojančioms srovėms neutralizuoti.

Pastato patalpose būtina palaikyti normatyvini temperatūros, drėgmės ir oro apykaitos režimą.

Eksploatuojant pastatą neperkrauti perdangimų ir kitų konstrukcijų - neviršyti normatyvinių ar projekte nurodytų apkrovų dydžių.

Susikaupusį sniegą ir vandenį tolygiai ir simetriškai šalinti nuo statinio ir jo konstrukcijų.

Neleidžiama silpninti konstrukcijų, įpjauinant ar išpjauinant atskiras jų dalis, gręžiant ar išmušant angas ar skyles perdangose, denginiuose, santvarose, sijose, kolonose, sienose ir kitose laikančiose konstrukcijose.

Eksploatuojant laikančias konstrukcijas, neleidžiama keisti konstrukcijų darbo schemas.

Metalinių konstrukcijų ir detalių apsauga nuo korozijos turi būti nuolat atnaujinama.

Medinės (kai tokios numatytos TDP) konstrukcijos turi būti sausos, vėdinamos.

Būtina nuolat prižiūrėti, kad būtų techniškai tvarkinga elektros, tinklų ir kita inžinerinė įranga.

7. Atliekos, atliekų tvarkymas

Technologinis procesas	Atliekos						Atliekų saugojimas objekte		Numatomi atliekų tvarkymo būdai
	Pavadinimas	Kiekis	Agregatinis būvis (kietas, skystas, pasta)	Kodas pagal atliekų sąrašą	Statistinės klasifikacijos kodas	Pavojingumas	Laikymo sąlygos	Didžiausias kiekis t	
Statybos darbai	Betonas	0,1 m ³	K	17 01 01	12.11	nepavojingos	sandėliuojama vietoje		sutrupinama ir panaudojama pagrindams po dangomis įrengti
	Plytos	0,2 m ³		17 01 01					
	Keramika	0,05 m ³		17 01 01					
	Medis	0,2 m ³	K	17 02 01	07.5	nepavojingos	sandėliuojama vietoje		naudojamos kaip malkos
	Plastikas	0,05 m ³	K	17 02 03	07.41	nepavojingos	sandėliuojama konteineryje		Priduodama atliekas tvarkančiai įmonei
	Plastiko pakuotės	0,05 m ³		15 01 02					
	Izoliacinės medžiagos	0,5 m ³	K	17 06 04	12.13	nepavojingos	sandėliuojama konteineryje		Priduodama atliekas tvarkančiai įmonei
	Popieriaus ir kartono pakuotės	0,25 m ³	K	15 01 01	07.21	nepavojingos	sandėliuojama konteineryje		Priduodama atliekas tvarkančiai įmonei
	Skardinės nuo dažų	0,02 t	K	17 09 03	12.13	pavojingos	sandėliuojama konteineryje		utilizuojamos pavojingas atliekas tvarkančiuose įmonėse
	Metalas, skarda	0,05 t	K	17 04 05	06.41	nepavojingos	sandėliuojama konteineryje		parduodamos metalo laužo supirktuvėje

Projekto vadovas
Egidijus Striūga
kvalifikacijos atestato Nr.37998

8. Techninės specifikacijos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Lapų skaičius
1.	Bendrosios techninės specifikacijos	1
2.	Betono darbai	1
3.	Medžio darbai	2
3.	Betoninių dangų įrengimas	2

BENDROSIOS SPECIFIKACIJOS

Projekto techninėse specifikacijose pateikiami techniniai reikalavimai statybos darbams ir objekte naudojamiems medžiagoms bei gaminiams, nurodomi techninius rodiklius normuojantys dokumentai -LST.LST EN. Medžiagos ir gaminiai privalo tenkinti šių standartų reikalavimus ir turėti ten nurodytus arba ne blogesnius techninius ir kokybės rodiklius. Esminiai techniniai statybos produktų rodikliai yra nurodomi aprašant atskirus darbus.

Statinio projekto ekspertizė nėra būtina.

Statybos darbams turi vadovauti nustatyta tvarka atestuotas vadovas, kuri skiria rangovas (statybą vykdant rangos būdu) ar pasamdytas statytojo (kai statyba vykdoma ūkio būdu) (STR 1.06.02:2002, IX str.).

1. Vykdamas statybos darbus vadovautis šiais normatyviniais dokumentais:

- 1) Lietuvos Respublikos statybos įstatymas.
- 2) STR 1.05.01:2017. Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas
- 3) STR 1.06.01:2016. Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra.
- 4) STR 2.05.02:2008. Statinių konstrukcijos. Stogai.
- 5) STR 2.05.13:2004. Statinių konstrukcijos. Grindys.
- 6) STR 2.05.20:2006. Langai ir išorinės įėjimo durys
- 7) STR 2.07.01 2003. Vandentiekis ir nuotekų šalintuvai. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai.
- 8) STR 2.09.02 2005. Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas.
- 9) STR 1.03.07:2017. Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka
- 10) Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT 5-00
- 11). Kėlimo kranų naudojimo taisyklės.
- 12) Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės.
- 13) Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės. Skirstyklų ir pastočių elektros ir įrenginių įrengimo taisyklės.
- 14) Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
- 15) Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
- 16). Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės.
- 17) Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai.
- 18) Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės.
- 19) Visuomeninių statinių gaisrinės saugos taisyklės.
- 20) Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatos.
- 21) Darbo su asbestu nuostatos.
- 22) Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatos.
- 23) Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės.

3. Klojant vandentiekio ir nuotekų tinklų vamzdžius ant natūralaus grunto, kasimo gylis turi atitikti leistinus matmenų nukrypimus. Išlyginamojo sluoksnio storis yra ne mažiau kaip 15cm.

4. Vykdamas statybos (montavimo) darbus, nuokryptai nuo projektinių dydžių neturi viršyti statybos norminiuose dokumentuose nurodytų dydžių.

5. Darbų vykdymo eigą nurodo techninės specifikacijos arba nustato rangovas, suderinęs su statytoju ir techniniu prižiūrėtoju.

6. Statybos aikštelė turi būti tvarkinga. Privaloma laikytis atitinkamų žinybų reikalavimų dėl šiukšlių išvežimo statybos metu.

7. Statybos metu būtina apsaugoti įrengimus ir konstrukcijas, pamatų duobes nuo kritulių.

8. Visos atvežamos į statybos barą medžiagos turi būti tokiam įpakavime, kokiame jas parduoda gamintojas.

9. Statybinės medžiagos turi būti sandėliuojamos taip, kad nekistų jų kokybė.

10. Atvežtos medžiagos ir gaminiai turi būti tuoj pat apžiūrimi ir, jei yra defektų, neatitikimų užsakymams, pareiškiamos raštu pretenzijos tiekėjams

11. Visa įranga, mašinos ir papildomi įrengimai turi būti atitinkami ir privalo tenkinti medžiagų naudojimo procesų bei darbo saugumui keliamus reikalavimus

Nurodymai statinio eksploatacijai:

1. Statinį saugoti nuo ardančiųjų klimatinių (vėjo, lietaus drėgmės, temperatūrinių pokyčių, saulės radiacijos) poveikių.
2. Žiemą šalinti sniego sanaujas ant stogo, prie pastatų, virš praėjimų ant karnizų kabančius ledo varvekliai, valyti takus.
3. Nuolat prižiūrėti, kad būtų techniškai tvarkinga elektros, ir kita inžinerinė įranga.

BETONO DARBAI

Šios specifikacijos nurodymais vadovautis betonuojant pamatus, grindis.

Statybvietėje turi būti asmuo, atsakingas už betono mišinio gabenimą, priėmimą, klojimą ir priežiūrą. Jis privalo turėti šioms užduotims reikalingų žinių ir patyrimo, turi dalyvauti klojant betoną. Transportuojami betono mišiniai privalo nesutingti, nesisluoksniuoti, neprarasti vienalytiškumo, ir projekcinio slankumo. Didesniu atstumu mišinys privalo būti vežamas automobalinėmis betonmaišėmis, kuriuose jis nuolat maišomas.

Visi numatyti darbai turi būti vykdomi griežtai prisilaikant rangovo firmos taisyklių, nustatyta tvarka užregistruotų Aplinkos ministerijoje.

Betonavimas numatytas esant vidutiniai laukiamai paros temperatūrai daugiau kaip 5°C. Betono klasė turi būti pasiekta 28 kietėjimo parų. Suderinus su statybos techninės priežiūros vadovu, betonavimo darbai gali būti vykdomi ir kai vidutinė paros temperatūra bus žemesnė kaip 5°C ir minimali paros temperatūra žemesnė kaip 0°C. Šiuo atveju būtina vadovautis betono darbų vykdymo žiemą reikalavimais.

Betonas turi atitikti LST 1330:2000, užpildai – LST 1342 reikalavimus. Visų projekte numatytų klasių betonams naudoti M400 portlandcementą pagal LST 1455. Betono darbus vykdyti, jų kokybę kontroliuoti prisilaikant SNiP 2.03.01-84 reikalavimų.

Objekte naudojamo betono B16/20 tamprumo modulis $E=23,0 \times 10^{-3}$ MPa, stipris gniuždant $R_b=8,5$ MPa, stipris tempiant $R_t=0,75$ MPa. Atitinkamai B20/25 tamprumo modulis $E=30,0 \times 10^{-3}$ MPa, stipris gniuždant $R_b=13,0$ MPa, stipris tempiant $R_t=0,95$ MPa.

Gelžbetonio monolitinių konstrukcijų leistinieji nuokrypiai:

Nuokrypio pavadinimas	Leistinieji nuokrypiai, mm
Plokštumų ir jų sankirtos linijų nuo vertikalės arba nuo projekcinio polinkio per visą aukštį:	
- pamatų	± 20
- sienų, ant kurių montuojamos suremtos gelžbetoninės konstrukcijos	± 5
- vietiniai betono paviršiaus nelygumai, tikrinant 2m kontroline liniuote, išskyrus atraminius paviršius	± 5
- elementų ilgio	± 20
- elementų skerspjūvio matmenų	+6; -3
- surenkamų metalinių elementų atramų altitudžių	-5
- gretimų elementų aukščių skirtumas sandūroje	3

Betono kokybę tikrinama pabetonuojant ir išbandant bandomuosius kubelius.

Literatūra:

1. 7796.1-AS.TS.Techninės specifikacijos. UAB Lietuvos statybų projektavimo institutas.
2. STR 1.06.01:2016. Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra.
3. LST 1342:1994. Betono ir skiedinio užpildai. Bendrieji techniniai reikalavimai.
4. LST 1330:2000. Betonai. Charakteristikos, ruošimas, klojimas ir atitikties požymiai.

MEDŽIO DARBAI

Medinėms konstrukcijoms naudojama spygliuočių mediena ne drėgnesnė kaip 20% Skaičiuojamasis medienos stipris lenkiant, gniuždant ir glemžiant išilgai pluošto stačiakampio skerspjuvio elementams 13MPa.

Karkasinėms konstrukcijoms turi būti naudojama A rūšies mediena Kitoms konstrukcijoms -paklotams, apkalams ir t.t., kurių pažeidimas nesuardo laikančių konstrukcijų vientisumo, gali būti naudojama B rūšies mediena. Mediena turi būti brandaus augimo, tinkamai išlaikyta, tiesiai supjaustyta stačiakampėmis briaunomis, be puvinių ir puvinio užuomazgų, nepakeitusi spalvos (nepatamsėjusi). Plyšiai, persimetimai, šakos, minkšti ploteliai ir kiti defektai leistini, jeigu neviršija lentelėje nurodytų ribų. A rūšies medienoje metimų sluoksnių storis turi būti ne daugiau kaip 5mm, o vėlyvosios medienos dalis - ne mažiau kaip 20 %.

A rūšies medienoje, naudojamoje lenkiamų elementų tempiamojoje zonoje arba tempiamuose elementuose, negali būti šerdies ir šakų. Pjautos medienos ir medienos ruošinių kokybė turi būti kontroliuojama, atliekant pavyzdžius iš teikiamos medienos partijos. Pavyzdžių kiekis turi sudaryti 3 % partijos, bet ne mažiau 10 vnt. kontrolė atliekama apžiūrint ir montuojant pavyzdžius.

Leistinieji medienos konstrukcijų defektai

Defektai	Medienos rūšis	
	A	B
Šakos	Leidžiamos sveikos šakos, jeigu jų matmenų suma 0,2m ilgyje neviršija 1/3 elemento minimalaus pločio. Gniuždomiems elementams leidžiama 1 sutrūnijusi šaka ne didesnė kaip 20mm skersmens 1m elemento ilgiui	Leidžiamos visokios šakos, išskyrus sutrūnijusias, didesnės kaip 50mm iki 2 vnt. 1m ilgio
Plyšiai ne elementų sujungimo zonoje	Leidžiami ne daugiau kaip 1/3 atitinkamai elemento ilgio	Neribojami
Plyšiai elementų sujungimo zonose (sujungimo plokštumose)	Neleidžiami	Neleidžiami
Sluoksnių kreivumas	Leidžiami iki 7cm vienam metrui elemento ilgio	Leidžiamas iki 15cm vienam metrui elemento ilgio
Puviny. Pažeista mediena	Neleidžiami	Neleidžiami

Visa ne vidaus apdailai naudojama mediena turi būti apdorota ilgą laiką veikiančiais antiseptikais ir antipirenais, sertifikuotais LR.

Mediena turi būti apdorota kompleksiniu preparatu, apsaugančiu ją nuo biologinių veiksnių ir padidinančių atsparumą ugniai, arba kiekvienu preparatu atskirai. Patentuoti mišiniai neturi būti skiedžiami, jie naudojami tik pagal gamintojo instrukcijas.

Jeigu mediena į statybos aikštelę pateikiama apdorota antiseptikais ir antipirenais, ji privalo turėti dokumentą, patvirtinanti šį apdorojimą. Jame turi būti nurodyta apdorojimą atlikusi organizacija, antiseptiko ir antipireno rūšis, apdorojimo metodas, apsauginio mišinio sunaudojimas (pagal sausos druskos masę 1m medienos) ir jo įsiskverbimo gylis. Į apsauginius tepamus ir purškiamus mišinius turi būti pridėta pigmento, kur tai netrukdo apdailai, kad būtų galima atskirti apdorotus paviršius.

Statybos aikštelėje antiseptikais ir antipirenais mediena dengiama preparatus tepant ir purškiant. Apdorojamos medienos paviršius negali būti purvinas, drėgnas, apšalęs, su sniegu ar sulytas. Tepama ir purškiama preparato naudojimo instrukcijoje nurodytą skaičių kartų.

Laikančių konstrukcijų matmenų nuokrypiai nuo projektinių neturi viršyti dydžių:

konstrukcijų ilgis	± 20 mm
konstrukcijų ir atramų aukštis	±10 mm
tarp konstrukcijų ašių	± 10 mm
konstrukcijų nuo vertikalės	±0,2 mm konstrukcijos aukščio konstrukcijos aukščio
gniuždomų elementų nuo projektinės padėties	1/300 elemento ilgio
atraminių mazgų centro	±10 mm
įkirčių ir įpjovų gylis	±3 mm
skerspjuvio matmenys	±2mm

Atstumai tarp darbinių varžtų centrų:

įeinančioms skylėms	±2 mm
išeinančioms skylėms skersai pluošto	<5 mm
išeinančioms skylėms išilgai pluošto	>10 mm
atstumai tarp vinių centrų iš įkalinto pusės	± 2 mm
daliniai plyšimai elementų sandūrose	± 1 mm

Atvežta į statybietę pjauta mediena turi būti supjaustoma į reikiamo ilgio ruošinius ir sandėliuojama pašiūrėje arba uždareme sandėlyje, apsaugant ją nuo atmosferinių kritulių ir tiesioginių saulės spindulių.

Kad mediena rietuvėse gerai vėdintųsi, ji turi būti pakelta nuo žemės paviršiaus ar sandėlio grindų ne mažiau 0,5m.

Literatūra

1. RSN 99-87 Medienos antiseptikavimo ir ugniai atsparumo didinimo darbų vykdymo instrukcija.
2. Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai.
3. STR 2.05.04:2003 Poveikiai ir apkrovos.
4. STR 2.05.07:2005 Medinių konstrukcijų projektavimas.

BETONINIŲ DANGŲ ĮRENGIMAS

1. Bendri reikalavimai.

1.1. Reikalavimų taikymo sritis.

Šiame skyriuje pateikiami pagrindiniai reikalavimai grindų ant pagrindų įrengimui: paruošiamojo sluoksnio, hidroizoliacijos, betoninio išlyginamojo pasluoksnio įrengimas.

1.2. Pagrindiniai normatyviniai dokumentai ir nuorodos.

- STR 1.06.01:2016. Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra.
- STR 2.05.04:2003. Poveikiai ir apkrovos;
- STR 2.05.05:2005. Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas;
- STR 2.05.13:2004. Statinių konstrukcijos. Grindys;
- LST EN 206-1:2002 Betonas. 1 dalis. Techniniai reikalavimai, savybės, gamyba ir atitiktis;
- LST 1330:2000 Betonas. Savybės. Gamyba. Atitiktis
- LST 1342:1994 Betono ir skiedinio užpildas
- ST 121895674.06:2009. Betonavimo darbai

1.3. Bendrieji nurodymai.

Grindų detalių darbo brėžinius pagal konkrečias siūlomas medžiagas paruošia rangovas ir suderina su statytoju ir projektuotoju. Žemės darbų vykdymo metu oro temperatūra turi būti $>0^{\circ}\text{C}$. Grindų pagrindų išlyginamieji ir paruošiamieji sluoksniai gali būti įrengiami esant ne žemesnei kaip 10°C aplinkos temperatūrai. Tokia temperatūra turi būti išlaikyta, kol betonas pasieks 50 % stiprumo. Visų grindų baigiamasis sluoksnis yra nurodomas projekto architektūrinėje dalyje.

2. Reikalavimai ir nurodymai darbams.

2.1. Paruošiamieji darbai.

Grindų pagrindui naudojamas supiltas ir pasluoksniui sutankintas smėlinis gruntas. Pagrinduose negali būti augalinio grunto, durpių, dumblo ir statybinių šiukšlių. Esantis grunto pagrindas turi būti gerai sutankintas, įplūkant 40-60 mm stambumo skaldą. Sutankinimo koeficientas $k > 0.95$.

2.2. Hidroizoliacijos įrengimas.

Hidroizoliacinė danga turi būti įrengta taip, kad užtikrintų ilgalaikę grindų hidroizoliacinę apsaugą ir eksploatacinį patikimumą. Naudojant konkrečias medžiagas vadovautis gamintojo nustatyta technologija.

2.3. Armuoto betoninio pasluoksnio įrengimas.

Betonuojant armuotą betoninių grindų sluoksnį būtina įrengti susitraukimo (ne rečiau kaip $6 \times 6 \text{ m}^2$) ir izoliacines siūles prie sienų. Taip pat siūlės įrengiamos ties rūšio sienos ir grindų ant grunto riba. Jei armatūros tinklas eina per susitraukimo siūles, tai ties siūle armatūra nukarpoma ir sudaromos sąlygos grindų plokštės betonui toje vietoje skilti.

Betono mišinys klojamas ant gerai paruošto pagrindo, gerai užfiksavus armatūros padėtį. Betono mišinys turi būti suklotas ir sutankintas per 45 min. nuo užmaišymo pradžios. Tankinimo priemonės parenkamos pagal klojamo betono sluoksnio storį. Tam, kad būtų išvengta betono sėdimo ir cemento rišimosi – konstrukcijos mikroplyšių, būtina kuo anksčiau suformuotus betono paviršius pridengti plėvele ar drėgna medžiaga arba sudrėkinti purkštuvu.

Grindų betonas turi kietėti drėgnoje aplinkoje (uždengtas) 14 - 30 parų. Esant aplinkos temperatūrai mažesnei kaip 10°C , kietėjimo procesui pagreitinti tikslinga šildyti orą.

Betoninis pasluoksnis nuo sienų, kolonų bei kitų virš grindų iškylančių konstrukcijų atskiriamas 10-20 mm storio tarpinėmis (gali būti smūgio garso izoliacinė vata ar kita tampri medžiaga), kurios vėliau nupjaunamos lygiai su pasluoksnio paviršiumi.

2.4. Paviršiaus šlifavimas, kietinimas.

Ant naujo (šlapio, po 3 – 5 valandų) betoninio paviršiaus, tolygiai dviem sluoksniais užberti 3 – 5 kg/m^2 sausą mišinį, rankiniu būdu išbarstant ar naudojant barstymui skirta vežimėlį. Paviršiaus apdirbimas atliekamas plieninėmis trintuvėmis arba rotacinėmis apdirbimo mašinomis, atsižvelgiant į betono kietėjimą. Būtina pagrindo ir aplinkos temperatūra vykdant darbus turi būti intervalo nuo $+5$ iki $+20^{\circ}\text{C}$ ribose.

Reikalavimai betono paviršiaus sukietintojui:

- rekomenduojamas sluoksnio storis 2 – 3 mm.;
- stingimo laikas 24 valandos;
- brendimo laikas 28 dienos;
- lengvas apkrovimas apytikriai po 7 d.;
- atsparumas spaudimui po 28 dienų min 70 MPa;
- atsparumas tempimui lenkiant po 28 dienų min 11 MPa;
- atsparumas plėšimui po 28 dienų min 2,5 MPa;
- maksimalus užpildo grudelių diametras 3 mm.

3. Reikalavimai medžiagoms ir gaminams.

3.1. Betonas armuotam išlyginamajam sluoksniui.

Betono mišinio sudėtis ir komponentai (cementas, užpildai ir kitos medžiagos) turi atitikti visas mišinio ir sukietėjusio betono savybes (plastiškumą, tankį, stiprį, ilgaamžiškumą, armatūros apsaugą nuo korozijos).

Betono mišiniai gali būti gaminami gamykloje ir statybos (panaudojimo) vietoje. Stipris gniuždant nustatomas gniuždant 28 paras išlaikytus 150 mm kubus arba 150/300 mm cilindrus. Cementas, naudojamas betono gamybai turi atitikti galiojančius

standartus. Užpildai, vanduo ir priedai turi atitikti galiojančių normatyvinių dokumentų reikalavimus. Jie negali turėti kenksmingų dalių, kurios sukeltų gelžbetonio armatūros koroziją ir trumpintų gaminio amžių.

Leistini nuokrypiai pateikti lentelėje:

<i>Pagrindo paskirtis</i>	<i>Leistini nuokrypiai mm, matuojant 2 m. ilgio liniuote</i>
1. Skaldos pasluoksniai ant sutankintos pagrindų grunto.	20
2. Betoniniai pagrindai visų tipų grindų dangoms, išskyrus klįjuojamas karštomis mastikomis ir pagrindus hidroizoliacijai	10
3. Betoniniai pagrindai ir paruošiamieji sluoksniai grindų dangoms, klįjuojamoms karštomis mastikomis ir pagrindai hidroizoliacijai, taip pat šlifuojami betoniniai sluoksniai	5
4. Išlyginamieji sluoksniai polimerinėms ruloninėms ir plytelių, linoleumo, parketo ir mastikinėms dangoms	2
5. Pagrindų nukrypimas nuo horizontalios plokštumos patalpoje	0,2% patalpos matmens

9. GAISRINĖS SAUGOS DALIS

Statinio charakteristika	Įvertinimas	Statinio charakteristika	Įvertinimas
1. Statinių skaičius, vnt. ⁽¹⁾	1	10. Statinio atsparumo ugniai laipsnis ⁽⁴⁾	I
2. Statinio unikalus numeris ⁽²⁾	7296-1000-9015	11. Kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų ⁽⁴⁾	--
3. Objekto grupė ⁽³⁾		12. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema (yra / nėra) ⁽⁴⁾	nėra
4. Naudojamas gaisro rizikos vertinimas (taip / ne) ⁽⁴⁾	ne	13. Vidaus gaisrinio vandentiekio sistema (yra / nėra) ⁽⁴⁾	nėra
5. Sklypo plotas, kv. m ⁽⁴⁾	774	14. Stacionarioji gaisrų gesinimo sistema (yra / nėra) ⁽⁴⁾	nėra
6. Bendras plotas, kv. m ⁽⁴⁾	214,09	15. Mechaninė priešdūminė vėdinimo sistema (yra / nėra) ⁽⁴⁾	nėra
7. Statybinis tūris, kub. m ⁽⁴⁾	763	16. Gaisriniai hidrantai, vnt. ⁽⁴⁾	yra
8. Aukščiausio aukšto grindų altitudė, m ⁽⁴⁾	4,15	17. Gaisriniai rezervuarai (skaičius), talpa (kub. m) ⁽⁴⁾	nėra
9. Didžiausias žmonių skaičius, vnt. ⁽⁴⁾	10	18. Kiti vandens telkiniai (yra / nėra) ⁽⁴⁾	nėra

Pastato paprastojo remonto techninis darbo projektas sudarytas pagal gaisrinės saugos reikalavimus.

Gaisrinės saugos reikalavimai parengti vadovaujantis:

1. STR 2.01.01 (2):1999 "Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga" (Žin., 2000, Nr. 17-424; 2002, Nr. 96-4233).
2. STR 2.01.06:2009 "Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo" (Žin., 2009, Nr. 138-6095).
3. STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai" (Žin., 2004, Nr. 23-721).
4. STR 2.05.02:2008 "Statinių konstrukcijos. Stogai" (Žin., 2008, Nr. 130-4997).
6. STR 2.09.02:2005 "Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas (Žin., 2005, Nr. 75-2729).
7. STR 1.01.09:2003 "Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį" (Žin., 2003, Nr. 58-2611).
8. Gaisrinės saugos pagrindinius reikalavimus, patvirtintus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338 (Žin., 2010, Nr. 146-7510).
9. Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-64 (Žin., 2011, Nr. 23-1138).
10. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės. Patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64.
11. „Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų. projektavimo ir įrengimo taisyklės".
12. Elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
13. Dūmų ir šilumos valdymo sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013-10-04 įsakymu Nr. 1-249 (Žin., 2013, Nr. 106-5264)
14. Šildymo sistemų, naudojančių kietąjį kurą, gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013-10-28 įsakymu Nr. 1-264 (Žin., 2013, Nr. 115-5798).

Gaisrinės saugos (TK22) Lietuvos Standartai, kuriems turi atitikti statybos produktai bei gaminiai, privalomas vertinimas kai numatyta privaloma atitikti:

1. LST 1697:2000 EN 3 Kilnojamieji gesintuvai aiškinamasis dokumentas (CR 13934:2000).
2. LST CEN/TS 13381-1:2006 Bandymo metodai nustatyti konstrukcinių elementų poveikį atsparumui ugniai. 1 dalis. Horizontaliosios apsauginės membranos.
3. LST EN 12101-1:2005 Dūmų ir šilumos valdymo sistemos. 1 dalis. Dūmų užtvaroms keliami techniniai reikalavimai.

4. LST EN 12101-10:2005 Dūmų ir šilumos valdymo sistemos. 10 dalis. Maitinimo šaltiniai.
5. LST EN 12101-2:2003 Dūmų ir šilumos valdymo sistemos. 2 dalis. Dūmų ir šilumos natūralios ištraukiamosios ventiliacijos įtaisų techniniai reikalavimai.
6. LST EN 12101-2:2005 Dūmų ir šilumos valdymo sistemos. 2 dalis. Dūmų ir šilumos natūralios ištraukiamosios ventiliacijos įtaisų techniniai reikalavimai.
7. LST EN 12101-3:2002 Dūmų ir šilumos kontrolės sistemos. 3 dalis. Dūmų ir šilumos ištraukiamųjų ventiliatorių techniniai reikalavimai.
8. EN LST 13501-1:2007 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal degumą. 1 dalis. Klasifikavimas pagal atsako į ugnį bandymų duomenis.
9. LST EN 13501-2:2008 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal degumą. 2 dalis. Klasifikavimas pagal atsparumo ugniai bandymų duomenis, išskyrus ventiliacijos įrangą.
10. LST EN 13501-3:2006 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal degumą. 3 dalis. Klasifikavimas pagal pastatų eksploatavimo įrenginiuose naudojamų gaminių ir elementų atsparumo ugniai bandymų duomenis: ugniai atsparūs kanalai ir priešgaisrinės sklendės.
11. LST EN 13501-4:2007 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal degumą. 4 dalis. Klasifikavimas pagal dūmų kontrolės sistemų komponentų atsparumo ugniai bandymų duomenis.
12. LST EN 13501-5:2006 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal degumą. 5 dalis. Klasifikavimas pagal stogų išorinio ugnies veikimo bandymų duomenis.
13. LST EN 1363-1:2000 Atsparumo ugniai bandymai. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai.
14. LST EN 1363-1:2004 Atsparumo ugniai bandymai. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai.
15. LST EN 1363-2:2000 Atsparumo ugniai bandymai. 2 dalis. Pakaitinės ir papildomos procedūros.
16. LST EN 1364-1:2000 Nelaikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 1 dalis. Sienos.
17. LST EN 1364-1:2002 Nelaikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 1 dalis. Sienos.
18. LST EN 1364-2:2000 Nelaikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 2 dalis. Lubos.
19. LST EN 1364-4:2007 Nelaikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 4 dalis. Apdarinės sienos. Dalinė konfigūracija.
20. LST EN 1365-1:2000 Laikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 1 dalis. Sienos.
21. LST EN 1365-2:2000 Laikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 2 dalis. Grindys ir stogai.
22. LST EN 1365-3:2000 Laikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 3 dalis. Sijos.
23. LST EN 1365-4:2000 Laikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 4 dalis. Kolonos.
24. LST EN 1365-5:2005 Laikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 5 dalis. Balkonai ir galerijos
25. LST EN 1365-6:2005 Laikančiųjų elementų atsparumo ugniai bandymai. 6 dalis. Laiptai.
26. LST EN 1366-1:2000 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 1 dalis. Kanalai.
27. LST EN 1366-2:2000 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 2 dalis. Priešgaisrinės sklendės.
28. LST EN 1366-3:2004 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 3 dalis. Angų sandarinimo priemonės.
29. LST EN 1366-4:2006 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 4 dalis. Linijinių sandūrų sandarikliai.
30. LST EN 1366-5:2004 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 5 dalis. Instaliavimo įrangos kanalai ir šachtos.
31. LST EN 1366-6:2005 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 6 dalis. Dvigubosios ir kiaurymėtosios grindys.
32. LST EN 1366-6:2005/P:2006 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 6 dalis. Dvigubosios ir kiaurymėtosios grindys.
33. LST EN 1366-8:2004 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymai. 8 dalis. Dūmų ištraukimo kanalai.
34. LST EN 13823:2002 Statybos gaminių degumo bandymai. Statybos gaminiai, išskyrus grindų klojinius, termiškai veikiami vienu degančiu objektu.

35. LST EN 1634-1:2000 Durų ir anginių sąrankų, atidaromųjų langų ir statybinių apkaustų elementų atsparumo ugniai ir apsaugos nuo dūmų bandymai. 1 dalis. Durų, anginių sąrankų ir atidaromųjų langų atsparumo ugniai bandymai.

36. LST EN 1634-3:2004 Durų ir anginių sąrankų, atidaromųjų langų ir statybinių apkaustų elementų atsparumo ugniai ir apsaugos nuo dūmų bandymai. 3 dalis. Durų ir anginių sąrankų apsaugos nuo dūmų bandymai.

37. LST EN 3-3:1999 Nešiojamieji gesintuvai. 3 dalis. Konstrukcija, atsparumas slėgiui, mechaniniai bandymai.

38. LST EN 3-6:1999 Nešiojamieji gesintuvai. 6 dalis. Nešiojamųjų gesintuvų atitikties įvertinimas pagal EN 3-1 - EN 3-5.

39. LST EN 3-6:1999/A1:1999 Nešiojamieji gesintuvai. 6 dalis. Nešiojamųjų gesintuvų atitikties įvertinimas pagal EN 3-1 - EN 3-5.

40. LST EN 3-7+A1:2007 Nešiojamieji gesintuvai. 7 dalis. Charakteristikos, veikimo reikalavimai ir bandymo metodai.

41. LST EN 3-8:2007 Nešiojamieji gesintuvai. 8 dalis. EN 3-7 papildomieji reikalavimai, keliami 30 barų arba mažesnio didžiausio leidžiamojo slėgio gesintuvų konstrukcijai, atsparumui slėgiui ir mechaniniams bandymams.

42. LST EN 3-8:2007/AC:2007 Nešiojamieji gesintuvai. 8 dalis. EN 3-7 papildomieji reikalavimai, keliami 30 barų arba mažesnio didžiausio leidžiamojo slėgio gesintuvų konstrukcijai, atsparumui slėgiui ir mechaniniams bandymams.

43. LST EN 3-9:2007 Nešiojamieji gesintuvai. 9 dalis. EN 3-7 papildomieji angliarūgštės gesintuvų atsparumo slėgiui reikalavimai.

44. LST EN 3-9:2007/AC:2007 Nešiojamieji gesintuvai. 9 dalis. EN 3-7 papildomieji angliarūgštės gesintuvų atsparumo slėgiui reikalavimai.

45. LST EN 54-12:2003 Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. 12 dalis. Dūmų detektoriai. Linijiniai optiniai detektoriai.

46. LST EN 54-7+A1:2002 Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. 7 dalis. Dūmų detektoriai. Išsklaidytos arba praėjusios šviesos ir oro jonizavimo taškiniai detektoriai.

47. LST EN ISO 1182:2004 Statybos gaminių degumo bandymai. Nedegumo bandymas (ISO 1182:2002)

48. LST EN ISO 11925-2:2002 Degumo bandymai. Statybos gaminių užsidegamumas nuo tiesioginio liepsnos poveikio. 2 dalis. Bandymas pavieniu liepsnos šaltiniu (ISO 11925-2:2002).

49. LST EN ISO 1716:2002 Statybinių gaminių degumo bandymai. Degimo šilumos nustatymas (ISO 1716:2002).

50. LST ISO 3009:2004 Atsparumo ugniai bandymai. Statybinės konstrukcijos elementai. Įstiklinti elementai (tpt ISO 3009:2003).

51. LST ISO 5657:1999 Reagavimo į ugnį bandymai. Statybinių gaminių užsidegimas veikiant juos šilumine spinduliuote (tpt ISO 5657:1997(E)).

52. LST L 1958:2004 Degumo bandymai. Degumo charakteristikų nustatymo metodas LST L ENV 1187:2004 Išorinio ugnies poveikio stogams bandymo metodai.

53. LST L ENV 13381-2:2003 Bandymo metodai nustatyti konstrukcinių elementų įtaką atsparumui ugniai. 2 dalis. Vertikaliosios apsauginės membranos.

54. LST L ENV 13381-3:2003 Bandymo metodai nustatyti konstrukcinių elementų įtaką atsparumui ugniai. 3 dalis. Betoniniams elementams taikoma apsauga.

55. LST L ENV 13381-7:2003 Bandymo metodai nustatyti konstrukcinių elementų įtaką atsparumui ugniai. 7 dalis. Mediniams elementams taikoma apsauga.

56. LST P 1477:1997 Gaisrinė sauga. Ugnies gesintuvai. Gesintuvų ženklinimo reikalavimai.

57. LST L ENV 1991-2-2 „Eurokodas 1. Projektavimo pagrindai ir poveikiai konstrukcijoms. 2-2 dalis. Poveikiai konstrukcijoms. Gaisro poveikiai konstrukcijoms“.

58. LST L ENV 1993-1-2 „Eurokodas 3. Plieninių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“.

59. LST L ENV 1995-1-2 „Eurokodas 5. Medinių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“.

60. LST L ENV 1996-1-2 „Eurokodas 6. Mūrinių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“. Taip pat taikomi teisės aktai:

2005 m. gruodžio 23d. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus įsakymas Nr. 1-404 Skirtingų gaisrinių techninių charakteristikų statybos produktų sąvadas Gaisrinės saugos ženklų naudojimo įmonėse, įstaigose ir organizacijose nuostatai Kiti LR galiojantys ir taikytini teisės aktai vertinant kiekvienu atveju atskirai.

Į statybvietyje gali būti tiekiami tik anksčiau minėtus standartus atitinkantys statybos produktai ir gaminiai kai privaloma jų atitiktis žr. Reglamentuojamų statybos produktų sąrašas, patvirtintas Aplinkos ministro 2007 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. D1-491.

Pastatas remontuojamas Maironio g. 20, Raseinių m., Raseinių r. sav.

Pastato konstrukcijos:

Išorinės sienos – 18 cm storio silikatinių blokelių mūras su 15 cm storio šiltinamuoju akmens vatos sluoksniu bei medžio karkaso. Apdaila natūralaus akmens ir dekoratyvinio tinko apdaila. Vidinės sienos – 12 cm storio silikatinių blokelių mūras bei plieninis karkasas su akmens vatos garso izoliacija. Sienos tinkuotos, dažytos.

Perdengimas – medinės sijos.

Stogo danga – plieniniai profiliuoti lakštai.

Pastato aukštis – 6,61 m.

Objektas nepriskiriamas prie objektų, kuriuose gali būti saugomos ypač kenksmingos ar kitaip pavojingos medžiagos viršijant leistinus ribinius kiekius, todėl kilęs incidentas gali būti pavojingas lokaliai, gretimų teritorijų apsaugai nepadarant esminių nuostolių. Incidento likvidavimui pakanka priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgų.

Gaisro plitimas į gretimus pastatus ribojamas, užtikrinant saugius atstumus tarp pastatų lauko sienų. Priešgaisriniai atstumai išlaikomi atsižvelgiant į besiribojančių pastatų atsparumą ugniai.

Minimalūs priešgaisriniai atstumai tarp pastatų

Pastato atsparumo ugniai laipsnis	Atstumas (m) iki gretimų pastatų, kurių atsparumo ugniai laipsnis		
	I	II	III
I	6	8	10

Priešgaisrinį atstumą tarp pastatų, kurių priešpriešinėse lauko sienose nėra langų arba gaisrinių žarnų ilgis nuo artimiausio vandens šaltinio (gaisrinio hidranto, vandens rezervuaro ar pan.) iki tolimiausio gaisro židinio pastate neviršija 100 m, leidžiama sumažinti 20 proc.

Privažiavimai prie gyvenamojo namo numatomi ne didesniu kaip 25 m atstumu. Atsižvelgiant į tai, kad pastatai žemesni kaip 10 m iki stogo karnizo arba lauko sienos viršaus (parapeto) ant pastato stogo nenumatomi išlipimai, taip pat, nenumatant eksploatuojamo stogo, neprojektuojami ir parapetai.

Prie kiekvieno statinio, gaisro gesinimo šaltinio turi būti įrengti tinkami keliai gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobiliams privažiuoti. Išorės gaisrų gesinimui bus naudojami netoliese esantys priešgaisriniai hidrantai. Atstumas iki artimiausio (remiantis AB „Raseinių vandenys“ duomenimis Maironio g. ir Vaižganto g. sankryžoje) – 40 m.

Pastatui reikalingas vandens kiekis gaisrų gesinimui iš išorės – 15 l/s. Vidaus gaisrų gesinimui vandentiekis neprojektuojamas, kadangi pastatų tūris ir aukštis mažesni už nurodytus stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklėse.

Reikalingas vandens kiekis gaisrų gesinimui esant gesinimo trukmei 3 val., sudaro:

$$V=15 \times 3 \times 3,6=162 \text{ m}^3.$$

Pastatas suprojektuotas taip, kad kilus gaisrui: statinio laikančios konstrukcijos tam tikrą laiką išlaikytų apkrovas, ribojamas ugnies bei dūmų plitimas, žmonės gali saugiai išeiti iš statinio arba galima

juos gelbėti kitomis priemonėmis; pradeda veikti įrengta dūminė signalizacija; ugniagesiai gali saugiai dirbti.

Statybos produktų, naudojamų vidinėms sienoms, luboms ir grindims įrengti, degumo klasės

Patalpos	Konstrukcijos	Statinio, statinio gaisrinio skyriaus atsparumo ugniai laipsnis
		I
		statybos produktų degumo klasės
Evakuavimo(si) keliai (koridoriai, laiptinės, kitos patalpos ir pan.) vertinami už evakuacinio išėjimo iš patalpos, kai jais evakuojasi iki 15 žmonių	sienos ir lubos	C-s1, d0
	grindys	D _{FL} -s1
Patalpos, kuriose gali būti iki 15 žmonių	sienos ir lubos	C-s1, d0
	grindys	D _{FL} -s1

⁽²⁾ Sienų paviršiai iki 30 proc. kiekvieno paviršiaus plokštumos ploto atskirai gali būti dengiami D-s2, d2 degumo klasės statybos produktais.

RN – reikalavimai nekeliami.

Gyvenamąjį namą sudaro 1 gaisrinis skyrius. Statinio gaisrinio skyriaus maksimalus plotas:

$$F_g = F_s \cdot G \cdot \cos(90K_H);$$

čia:

F_s – sąlyginis gaisrinio skyriaus plotas, nurodytas Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų 3 priedo 1 lentelėje, priklausantis nuo statinio paskirties - 2200 m²;

K_H – skaičiuojamojo aukščio koeficientas, $K_H = H/H_{abs}$;

H – aukštis nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto (įskaitant mansardinį) grindų altitudės – 4,15 m;

H_{abs} – absoliutus pastato aukštis, nurodytas 1 lentelėje, priklausantis nuo statinio paskirties – 20,0m;

G – pastato gaisrinės saugos įvertinimo koeficientas, bendruoju atveju priimamas lygus 1.

$$F_g = 2200 \cdot 1 \cdot \cos(90 \cdot 4,15/20,0) = 2200 \cdot \cos(18,675) = 2200 \cdot 0,947 = 2083 \text{ m}^2.$$

Pastato projektinis plotas (214,09 m²) neviršija gauto gaisrinio skyriaus norminio ploto, todėl pastatas priskiriamas vienam gaisriniam skyriui.

Statinio stogo plotas viename gaisriniame skyriuje, kurį viršijus privaloma įrengti B_{ROOF} (t1) klasės statinio stogą - 600 m². Projektuojamo pastato stogo danga atitinka B_{ROOF} (t1) klasės (sunkiai degi stogo danga) reikalavimus.

Inžinerinių komunikacijų perėjimai per perdangas projektuojami metaliniais vamzdžiais. Angos vamzdžiams, ortakiams, elektros kabeliams kertant priešgaisrines pertvaras, sienas, perdangas sandarinamos, užtaisomos užpildu, kurio atsparumas ugniai ne žemesnis už pačios kertamos priešgaisrinės užtvartos atsparumą ugniai.

Angų užpildų priešgaisrinėse užtvartose atsparumas ugniai⁽¹⁾

Priešgaisrinės užtvartos atsparumas ugniai	Durys, vartai, liukai ^{(2) (3)}	Angų, siūlių sandarinimo priemonės	Inžinerinių tinklų kanalų ir šachtų	Užsklandos ir konvejerio sistemų sąrankos	Langai
15	EW 20-C5	EI 15	EI 15	EL ₂ 15	EW 20
20	EW 20-C5	EI 20	EI 20	EL ₂ 20	EW 20
30	EW 30-C5	EI 30	EI 30	EL ₂ 30	EW 30
45	EW 30-C5	EI 45	EI 45	EL ₂ 30	EW 30

Priešgaisrinės užtvoros atsparumas ugniai	Durys, vartai, liukai ^{(2) (3)}	Angų, siūlių sandarinimo priemonės	Inžinerinių tinklų kanalų ir šachtų	Užsklandos ir konvejerio sistemų sąrankos	Langai
60	EW 60–C5	EI 60	EI 60	EI ₂ 45	EW 60
90	EI ₂ 60–C5	EI 90	EI 90	EI ₂ 60	EI ₂ 60
120	EI ₂ 90–C5	EI 120	EI 120	EI ₂ 90	EI ₂ 90
180	EI ₂ 90–C5	EI 180	EI 180	EI ₂ 90	EI ₂ 90
240	EI ₂ 120–C5	EI 240	EI 240	EI ₂ 120	EI ₂ 120

⁽¹⁾ Leidžiama angų užpildus įrengti nenormuojamo atsparumo ugniai statinių nelaikančiose vidinėse sienose, lauko sienose ir stoguose, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus.

⁽²⁾ Durims, pro kurias evakuojasi ne daugiau kaip 5 žmonės, gali būti taikoma C0 klasė.

⁽³⁾ Durims, pro kurias evakuojasi ne daugiau kaip 15 žmonių, gali būti taikoma C1 klasė.

Statybos produktų gaisrinis pavojeingumas yra mažinamas, panaudojant papildomas atsparumą ugniai didinančias ar degumo grupę aukštinančias dangas ar antipirenus. Mediena turi būti apdorota kompleksiniu preparatu, apsaugančiu ją nuo biologinių veiksnių ir padidinančių atsparumą ugniai, arba kiekvienu preparatu atskirai. Patentuoti mišiniai neturi būti skiedžiami, jie naudojami tik pagal gamintojo instrukcijas.

Patekimas ant stogo numatomas kopėčiomis.

Evakuaciniai išėjimai iš pastato įrengiami trys.

Pastatuose ugnis ir dūmai stabdomi aktyviųjų (gaisro aptikimo signalizacija, dūmų šalinimas per lengvai atidaromus langus) ir pasyviųjų (priešgaisrinės perdangos ir sienos) sistemų pagalba. Dūmų šalinimas pastatuose bus vykdomas natūraliu būdu – per langus ir duris.

Žmonių saugai pastatuose užtikrinti numatoma gaisro aptikimo sistema. Dūmų detektoriai parenkami pagal detektorių technines charakteristikas, patalpų klimatinės, mechaninės, elektromagnetinės ir kitas sąlygas (veiksnius), esančias jų įrengimo vietose ir LST EN-54 standartų reikalavimus ir turi būti be defektų. Dūmų detektoriai įrengiami palubėje. Atstumas nuo sienos iki detektorių turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m. Kai detektoriai negali būti įrengiami ant lubų, jie įtaisomi ant sienų, sijų ir kolonų.

Dūmų detektorius būtina įrengti kiekviename lubų plote, kurį riboja statybinės konstrukcijos (sijos, plokščių briaunos ir pan.), išsikišančios iš lubų plokštumos 0,4 m ir daugiau. Jei lubose yra išsikišančių dalių, kurių aukštis nuo 0,08 iki 0,4 m, detektoriaus saugomas plotas sumažėja 25 proc.

Vieno dūmų detektoriaus saugomas plotas, didžiausias atstumas tarp dūmų detektorių ir atstumas tarp dūmų detektoriaus ir sienos nustatomi pagal 1 lentelę, tačiau neviršijant dydžių, nurodytų kartu su dūmų detektoriais pateikiamuose gamintojo dokumentuose.

Dūmų detektorių išdėstymo reikalavimai

Detektoriaus įrengimo aukštis h, m	Vieno detektoriaus saugomas plotas	Didžiausias atstumas, m	
		tarp detektorių	nuo detektoriaus iki sienos
$h \leq 3,5$	$\leq 80,0$	9,0	4,5
$3,5 < h \leq 6,0$	$\leq 70,0$	8,5	4,0
$6,0 < h \leq 10,0$	$\leq 65,0$	8,0	4,0
$10,0 < h \leq 12,0$	$\leq 55,0$	7,5	3,5

Ne didesnio kaip 3 m pločio ir iki 3,5 m aukščio patalpose atstumą tarp dūmų detektorių leidžiama padidinti iki 15 m. Erdvėse virš kambarų lubų arba po pakeltomis grindimis atstumą tarp dūmų detektorių galima padidinti 1,5 karto.

Autonominiai dūmų signalizatoriai, kai jų veikimo zonoje atsiranda dūmų, turi skleisti garsinį pavojaus signalą. Įrengiant ir eksploatuojant autonominius dūmų signalizatorius būtina vadovautis LST EN 14604 serijos standartų reikalavimais, gamintojo parengta autonominių dūmų signalizatorių naudojimo instrukcija (joje nurodyta, kaip signalizatorius turi būti tvirtinamas, prijungiamas arba keičiamas jo maitinimo elementas).

Įrengiant GAS sistemas, papildomai įrengti autonominius dūmų signalizatorius, nebūtina.

Autonominiai dūmų signalizatoriai gali būti neįrengiami patalpose, kuriose žemas gaisro kilimo pavojus (dušai, tualetai ir pan.). Vertinant riziką, atsižvelgiama į užsidedimo tikimybę, ugnies plitimo

židinio patalpoje tikimybę, ugnies plitimo už gaisro židinio patalpos tikimybę, gaisro pasekmes (mirtis, sužalojimas, turto netektis, žala aplinkai), kitų priešgaisrinės apsaugos būdų buvimą.

Patalpoje turi būti įrengiamas ne mažiau kaip vienas autonominis dūmų signalizatorius. Koridoriuje, jei jis ilgesnis kaip 12 m, turi būti įrengti ne mažiau kaip du signalizatoriai (abiejuose koridoriaus galuose).

Maksimalus vieno autonominio dūmų signalizatoriaus saugomas plotas nustatomas pagal gamintojo reikalavimus, bet ne didesnis kaip 60 m².

Autonominis dūmų signalizatorius turi būti montuojamas patalpos centre ant lubų arba kuo arčiau centro, bet ne arčiau kaip 20 cm nuo sienų.

Nesant techninės galimybės įrengti autonominius dūmų signalizatorius ant lubų, juos galima tvirtinti prie sienos 10-15 cm atstumu nuo lubų, bet ne arčiau kaip 20 cm nuo sienų kampo.

Jei patalpoje lubos yra nuožulnios arba stogas dvišlaitis, autonominiai dūmų signalizatoriai įrengiami ne toliau kaip 0,9 m nuo aukščiausio lubų (pastogės) taško.

Patalpose, kuriose išsiskiria degimo produktų dalelių, autonominius dūmų signalizatorius reikia įrengti 6 m atstumu, o nesant tokios galimybės - kuo toliau nuo minėtų dalelių šaltinių.

Pastatui reikalinga įrengti 11 detektorių.

Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba apie gaisrą bus informuojama telefonu.

Gesintuvų tipas ir skaičius nustatomas atsižvelgiant į galimo gaisro klasę, gesinimo priemonių tinkamumą gaisrui gesinti, efektyvumą pagal LST EN 3 standartų serijos reikalavimus, maksimalų gesinimo plotą, patalpose ar įrenginiuose naudojamų medžiagų savybes, taip pat patalpų pavojaus gaisro ir sprogimo atžvilgiu kategoriją, jose naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes.

Nešiojamieji gesintuvai turi atitikti LST EN 3 standartų serijos reikalavimus ir patalpose turi būti išdėstomi tolygiai. Gesintuvai statomi ar sukabinami lengvai prieinamose vietose.

Gesintuvų skaičius nustatomas pagal bendrą visų patalpų plotą. Nustatant gesintuvų skaičių konkrečiai vietai būtina išsirinkti tik vieną iš lentelės 4, 5 ir 6 skiltyse nurodytų normatyvų.

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojamasis matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)		
			2 kg (l)	4 kg (l)	6 kg (l)
1	2	3	4	5	6
2.	Visuomeninės paskirties patalpos	200 m ²	4	3	2

Pastatas pagal sprogimo pavojų neklasifikuojamas.

Pastate įrengtų įrengimų ir aparatų metaliniai korpusai turi būti prijungti prie elektros įrenginių įžemiklių. Elektros prietaisų rozetės turi būti su įžeminimo kontaktu.

Išorinė statinio apsauga nuo žaibo privaloma ir reglamento STR 2.01.06:2009 reikalavimai taikomi naujai projektuojamiems, statomiems, rekonstruojamiems ar kapitališkai remontuojamiems visų paskirčių statiniams [6.7], įvertinus riziką pagal LST EN 62305-2 [6.4] reikalavimus, išskyrus:

- visų paskirčių nesudėtingiems statiniams [6.13];
- gyvenamosios paskirties (vieno buto) pastatus (namus) [6.7 , 7.1 p.];
- gyvenamosios paskirties (dviejų butų) pastatus (namus) [6.7 , 7.2 p.];
- pagalbinio ūkio paskirties pastatus [6.7 , 8.17 p.];
- susisiektimo komunikacijas [6.7 , 9 p.];
- inžinerinius tinklus [6.7 , 10 p.];
- kitus statinius [6.7 , 11, 12, 13 p.].

Kitiems statiniams išorinė statinių apsauga nuo žaibo projektuojama ir įrengiama, jeigu tai numato kiti teisės aktai arba statytojo (užsakovo) pageidavimu. Tai žaibosauga tokio tipo pastatams **nebūtina**. Dėl jos įrengimo nusprendžia statytojas.

Eksploataciniai reikalavimai

Iki statinio pripažinimo tinkamu naudoti turi būti įvykdytos nurodytos priemonės, kurios būtinos saugiam statinio eksploatavimui bei turi būti pateikta:

- 1) statinio projektas (techninis projektas), su nustatyta tvarka atliktais ir įteisintais pakeitimais, papildymais bei taisymais. Statinio projekto sprendinių dokumentai (techninės specifikacijos ir brėžiniai) privalo turėti žymą „TAIP PASTATYTA“ su statinio techninio prižiūrėtojo ir statinio statybos vadovo parašais;
- 2) statybos techninė dokumentacija;
- 3) inžinerinių tinklų geodezinės nuotraukos bei jų apžiūrėjimo ir išbandymo aktai;
- 4) statinio inžinerinių sistemų išbandymo aktai;
- 5) paslėptų darbų patikrinimo aktai, statybos produktų atitikties dokumentai;
- 6) sumontuotos gaisro aptikimo įrangos atitiktį privalomiesiems saugos reikalavimams patvirtinantys dokumentai, prietaisų ir įrangos techniniai pasai, sumontuotos įrangos, mazgų, prietaisų ir kitų automatinųjų priemonių sąrašas, įrenginio eksploatavimo instrukcija, įrenginio techninės priežiūros reglamentinių darbų sąrašas (t.y. atitiktis LST EN 54-2, 4; IEC 801, IEC 1000 standartų reikalavimams (Žin., 2001, Nr.13-412); 1999 m. gruodžio 27 d. nutarimas Nr.1482 "Dėl institucijų, įgaliotų tvirtinti privalomuosius produktų saugos reikalavimus, paskyrimo" (Žin., 1999, Nr.114-3304; 2000, Nr.48-1393).
- 7) medienos padengimo priešgaisrinėmis dangomis aktai;
- 8) įsigytas ir patalpose tolygiai išdėstytas reikiamas pirminių gaisro gesinimo priemonių kiekis.

Atsižvelgdama į statinio paskirtį, kategoriją ir jo statybą reglamentuojančių teisės aktų specifinius reikalavimus, teikiamų dokumentų sąrašą komisija gali patikslinti.

PRIVAŽIAVIMO NUO REMONTUOJAMO OBJEKTO IKI PRIEŠGAISRINIŲ HIDRANTŲ SCHEMA

- privažiavimo kelias
- projektuojamas objektas
-
PH
 - priešgaisrinis hidrantas

Išorės gaisrų gesinimui bus naudojami netoliese esantys priešgaisriniai hidrantai. Atstumas iki artimiausio (remiantis AB „Raseinių vandenys“ duomenimis Maironio g. ir Vaižganto g. sankryžoje) – 40 m.

10 PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO DALIS

1. Reikalavimai statybvietsės, aplinkinės teritorijos, darbo sąlygų paruošimui

Statybvietsės supančios aplinkos ribos turi būti aiškiai matomos ir suprantamai pažymėtos.

Išankstinis pranešimas apie statybos pradžią statybvietsėje turi būti iškabintas (paskelbtas) matomoje vietoje (stende su informacija apie statomą statinį) ir prireikus tikslinamas apie tai pranešant Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui.

Iki statinio statybos pradžios būtina paruošti medžiagų ir gaminių sandėliavimo vietas, įrengti buitines patalpas, lauko tualetą.

Žemės ir statinių statybos darbams vykdyti statytojas turi gauti leidimus.

Statybos aikštelė turi būti tvarkinga. Privaloma laikytis atitinkamų žinybų reikalavimų dėl šiukšlių išvežimo statybos metu.

Statinio statybos vadovas turi užtikrinti saugų darbą, aplinkos apsaugą bei tinkamas darbo higienos sąlygas statybos vietoje bei statinyje, taip pat gretimos aplinkos bei gamtos apsaugą. Šalia statybos vietos gyvenančių, dirbančių ir judančių žmonių apsaugą nuo statybos darbų keliamo pavojaus, be to, nepažeisti trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų.

Geriamas vanduo darbuotojams bus atvežamas talpose skirtuose maistui vežti.

2. Reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms

Medžiagos, įrenginiai ir visos kitos darbo priemonės, kurios judėdamos gali pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai darbe, turi būti tinkamai ir patikimai pritvirtintos.

Draudžiama lipti ant paviršių, pagamintų iš nepakankamai tvirtų medžiagų, jei nėra įrangos arba tinkamai paruoštų įtaisų saugiam darbui.

Elektros paskirstymo įrenginiai ir jų instaliacija turi būti įrengti ir naudojami taip, kad nesukeltų gaisro ir sprogimo pavojaus; darbuotojai turi būti apsaugoti nuo elektros srovės poveikio dėl tiesioginio ar netiesioginio prisilietimo.

Atsižvelgti į tiekiamos elektros rūšį ir galią, išorines sąlygas ir su elektros įrenginiais dirbančių darbuotojų kvalifikaciją.

Visi kėlimo mechanizmai ir kėlimo reikmenys, įskaitant pagrindines sudedamąsias dalis, tvirtinimus, įtvirtinimus ir atramas, turi būti:

- reikiamai pastatyti bei pakankamai stiprūs naudoti pagal numatytą paskirtį;
- teisingai sumontuoti ir naudojami;
- tvarkingai prižiūrimi;
- tikrinami ir reguliariai bandomi bei kontroliuojami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu bei kitais norminiais teisės aktais;
- aptarnaujami kvalifikuotų (atitinkamai apmokytų, atestuatų) darbuotojų.

Ant visų kėlimo mechanizmų ir priemonių turi būti aiškiai matomoje vietoje nurodytas didžiausias leistinas apkrovos dydis – keliamoji galia. Kėlimo mechanizmai ir priemonės turi būti naudojami tik pagal paskirtį.

Žemės darbų mašinos ir transportavimo priemonės bei įrenginiai turi būti:

- pagaminti atsižvelgiant į ergonominius reikalavimus;
- techniškai tvarkingi;
- tinkamai ir teisingai naudojami.

Žemės darbų mašinų, transporto priemonių ir transportavimo įrenginių vairuotojai bei juos aptarnaujantys darbuotojai turi būti specialiai apmokyti. Žemės darbų mašinų ir transportavimo įrenginių kabinos, kur to reikia, mašinai apvirtus turi apsaugoti vairuotoją nuo suspaudimo ir krentančių daiktų.

3. Bendrieji statybos darbų statybvietsėje saugos, sveikatos, higienos reikalavimai

Evakavimo keliai ir išėjimai turi būti laisvi ir turi tiesiai vesti į saugią zoną. Kilus pavojui, darbuotojams turi būti sudaryta galimybė greitai ir saugiai išeiti iš darbo patalpų ir iš visų darbo vietų. Evakavimo keliai ir išėjimai, judėjimo keliai bei durys, vedantys į evakavimo kelius ir išėjimus, turi būti be kliuvinių, kad bet kuriuo metu būtų galima nekludomai jais naudotis.

Statybvietėje turi būti pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių. Jos turi būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamos bei paprastos naudoti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbuvietėse nuostatuose.

Darbo vietos turi būti įrengtos taip, kad darbuotojai nebūtų veikiami darbo aplinkos kenksmingų veiksnių (triukšmo, dujų, garų, dulkių ir kt.). Kai uždaros darbo aplinkos oras kelia pavojų darbuotojo sveikatai, darbuotojas tokioje aplinkoje negali būti skiriamas dirbti vienas. Darbuotojas turi būti nuolat stebimas iš išorės ir turi būti parengtos reikiamos priemonės greitai ir efektyviai suteikti reikiamą pagalbą.

Temperatūra darbo aplinkoje turi būti tinkama darbuotojui ir priklausomai nuo darbo pobūdžio ir fizinio darbo sunkumo turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus.

Darbo vietos, patalpos ir judėjimo keliai turi būti kiek galima daugiau apšviesti natūralia šviesa. Tamsiu paros metu, taip pat kai natūralaus apšvietimo nepakanka, turi būti įrengtas reikiamas dirbtinis apšvietimas, jei reikia, naudojami kilnojamieji šviesos šaltiniai, atsparūs aplinkos poveikiui. Dirbtinis apšvietimas neturi trukdyti pastebėti ir suvokti įspėjamuosius saugos ženklus arba užrašus. Patalpų, darbo vietų ir judėjimo kelių apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad darbuotojams nekiltų rizika dėl įrengto apšvietimo rūšies.

Judėjimo keliai, taip pat laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuoti, išdėstyti ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekeltų pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių.

Pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, įskaitant privažiavimo kelius krovimo darbams, matmenys turi būti nustatomi atsižvelgiant į tokių kelių potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį. Jei judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba numatyta saugos zona ar saugi įranga pėstiesiems.

Darbuotojai turi būti apsaugoti nuo krentančių daiktų kolektyvinėmis saugos priemonėmis, taip pat darbuotojams turi būti išduotos reikiamos asmeninės apsauginės priemonės.

Medžiagos ir įrenginiai turi būti išdėstyti arba sudėti į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti. Jeigu reikia, statybvietėje reikia uždengti perėjas arba užtikrinti, kad į pavojingas zonas nebūtų įmanoma patekti.

Darbai aukštyje turi būti atliekami tik naudojant tinkamus įrenginius arba kolektyvines apsaugos priemones, tokias kaip aptvarus, platformas arba apsauginius tinklus ir kitas priemones. Jei dėl darbo pobūdžio tokių įrenginių naudoti negalima, turi būti įrengtos reikiamos priėjimo prie darbo vietos priemonės ir naudojami saugos diržai arba taikomi kiti tvirtinimo metodai.

Darbuotojai, atliekantys stogo darbus, turi turėti atitinkamų žinių, gebėjimų ir patirties, kad galėtų dirbti saugiai. Darbuotojams reikalingi mokymai, kad jie sugebėtų pastebėti pavojus, suprasti atitinkamus saugos metodus ir turėtų reikiamos kompetencijos ir gebėjimų jais naudotis, pavyzdžiui, pastatyti kraštų aptvarus, dirbti su mobilia platforma arba naudotis saugos diržais.

Kadangi stogo nuolydis $> 15^\circ$ ir stogo kraštas yra aukščiau nei 2 m virš žemės paviršiaus ir darbo metu vaikščiojama arba dirbama 5 m aukštyje arba aukščiau, prieš pradėdant darbus prie stogo pagrindo statomi pastoliai, užtvara, tinklas ir pan., kurie apsaugotų darbuotojus nuo kritimo. Jei stogas slidus ar nesaugu juo vaikščioti, nepaisant aukščio, kuriame vyks darbai, visuomet naudojamos stogo kopėčios, jei jų negali atstoti lentjuostės.

Grebėstų klojimas. Grebėstai, naudojami kaip stogo dangos pagrindas, turi būti pakankamai stiprūs. Stogų grebėstus kloti tokiu būdu ir tokia eilės tvarka, kad būtų apsaugota nuo kritimo tarp gegnių ir prie kraigo. Tai galima padaryti horizontaliai klojant grebėstus, prikalant abiejų paguldytų grebėstų sujungimo vietą.

Apsauga nuo medžiagų ir kitų daiktų kritimo. Medžiagos ir įranga turi būti tvarkoma ir kraunama taip, kad būtų išvengta pavojaus dėl nuriudėjimo ar nukritimo ant šono. Daiktus ar medžiagas, kurios gali nukristi, reikia apsaugoti jas uždengiant, pritvirtinant ar atitveriant. Ant stogų laikomas medžiagas reikia sudėti taip, kad jos nenuslystų ar jų nenupūstų vėjas.

Saugos priemonės. Aptvarai.

Aptvarai turi būti pakankamai stiprūs, kad apsaugotų žmogų nuo kritimo. Aptvarai turi būti trijų dalių: porankis 1 m aukštyje, skersinis 0,5 m aukštyje ir 0,15 m aukščio bortelis. Medinius aptvarus galima naudoti, kai atstumas tarp statramsčių ne didesnis kaip 2,25 m, ir kai:

- porankis viduryje tarp statramsčių turi išlaikyti 1,25 kN (125 kg) koncentruotą apkrovą, jam nepasislenkant daugiau kaip 25 mm nuo pradinės padėties;
- porankis ir skersinis yra 31 x 125 mm, o bortelis 31 x 150 mm skerspjūvio.

Pastoliai.

Pastoliai turi būti pastatyti ir prižiūrimi taip, kad darbuotojai nenukristų nuo jų ir kad pastoliai nesugriūtų. Aukštesniuose nei du metrai pastoliuose turi būti įrengti turėklai rankoms, keliams ir kojoms.

Pastoliai statomi ir naudojami pagal gamintojo instrukciją. Riziką nukristi tarp pastolių ir fasado, prie kurio jie pastatyti, galima sumažinti pastolius pastačius kiek galima arčiau fasado. Jei atstumas tarp pastolių pakloto ir fasado didesnis nei 0,3 m, pastolių vidinėje pusėje reikia įrengti aptvarus.

Pastoliai turi būti nustatyta tvarka patikrinti:

- prieš pradėdant naudoti;
- reguliariai naudojimo laikotarpiu;
- po perstatymo, naudojimo pertraukos, po blogo oro poveikio ar nestiprių požeminių smūgių, stichinių nelaimių ar kitų aplinkybių, galėjusių padaryti įtaką pastolių tvirtumui ar stabilumui.

Pastolius statyti, remontuoti, ardyti ir keisti gali tik tie darbuotojai, kurie instruktavimo, mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais nuostatų nustatyta tvarka yra specialiai apmokyti atlikti šiuos darbus.

Apsauginės stogų sienelės.

Apsauginės stogų sienelės turi būti 1 m aukščio ir ant stogo pagrindo tvirtinamos 80- 90° kampu. Apsauginės stogų sienelės turi būti tokios stiprios, kad garantuotai sulaikytų krintantį žmogų.

Apsauginės sienelės stiprumą galima išbandyti du kartus leidžiant kristi iš 5 m atstumo kroviniai, kuris turi sverti mažiausiai 75 kg, būti 1,0 m ilgio ir 0,3 m skersmens. Apsauginė sienelė turi atlaikyti tokią apkrovą.

Kopėčios turi būti pakankamai tvirtos ir reikiamai prižiūrimos. Jos turi būti tinkamai naudojamos atitinkamose vietose ir pagal paskirtį. Kopėčias galima statyti tik ant horizontalaus pagrindo, draudžiama statyti ant netvirto ar nestabilaus pagrindo, pavyzdžiui, automobilio, priekabos ar pastolių. Kopėčių ilginiai turi būti vienodai ir patikimai atremti. Jei to padaryti neįmanoma, vieną iš ilginių reikia patikimai pailginti. Jei būtina, taip pat reikia imtis specialių priemonių, kad kopėčios neslystų naudojant papildomas atramas.

Skečiamąsias kopėčias ant laiptų ir nuožulnių plokštumų galima statyti tik pailginus jų ilginius ir tik jei šios tam pritaikytos.

Atremiamosios, sudedamosios ir ištraukiamosios (sekcijinės) kopėčios statomos tinkamu kampu paprastai 60-70° kampu. Atremiamosios kopėčios visada turi būti apsaugotos nuo slydimo. Tai daroma, pavyzdžiui, prie kopėčių apačioje arba viršuje pritvirtinant slysti neleidžiantį įtaisą ar panaudojant kitus būdus. Prie kopėčių turi būti naudojamas atitinkamas atramos įtaisas, pavyzdžiui, jas statant prie stulpo ar pan., jei pačių kopėčių konstrukcija tam nepritaikyta.

Kai dirbama ant ilgesnių kaip 5 m ir nepritvirtintų kopėčių, apačioje turi jas laikyti kitas darbuotojas.

Skečiamosios kopėčios turi būti iš abiejų pusių saugiai sutvirtintos grandinėmis ar kitokiu būdu, kad jas pastačius ilginiai neišsiskleistų. Grandinės ant ilginių tvirtinamos maždaug kopėčių trečdaliai aukštyje. Tačiau grandines galima tvirtinti maždaug per vidurį, jei kopėčios yra mažiau nei 9 skersinių (pakopų).

Skečiamųjų kopėčių viršutiniai galai turi nesiliesti vienas su kitu. Kombinuotąsias kopėčias, naudojamas kaip skečiamąsias, reikia tvirtinti iš abiejų pusių grandinėmis arba kita lygiai taip pat saugia priemone ir naudoti apatinę atramą. Kopėčių negalima statyti prieš duris, vartus ir pan., jei jie nėra atidarius ar uždarius įtvirtinti arba saugomi.

Darbo vietos plotas (zona) turi būti tokio dydžio, kad darbuotojai, atsižvelgiant į naudojamus įrenginius, prietaisus ir kitas darbo priemones, dirbdami galėtų pakankamai laisvai judėti.

Darbdavys turi užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba. Darbuotojai turi būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staigiai susirgo, turi būti nedelsiant nugabentas į medicinos įstaigą; Pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietos turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos. Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

Savaeigis kranas turi būti pastatomas laikantis kranų naudojimo instrukcijų reikalavimų ir turi būti imtasi visų priemonių apsaugoti, kad jis nepasvirtų, nevirstų arba nekontroliuojamai pajudėtų iš vietos ir neslystų. Ypač svarbu įvertinti grunto/atramos būklę, veikiant didžiausiai apkrovai.

Savaeigis kranas turi būti statomas taip, kad kranui dirbant atstumas tarp sukamosios dalies ir pastatų, krovinių, rietuvių ir kitų daiktų būtų ne mažesnis kaip 1 m. Jei kranas statomas ant papildomų atramų, turi būti pastatytos visos papildomos atramos. Atramos turi būti statomos ant patvarių ir stabilių paviršių ir padėklų. Papildomų atramų padėklai laikomi kranų inventoriumi. Padėklų stiprumas turi būti skaičiuojamas didžiausiai leistinajai apkrovai, o jų atraminis plotas pagal didžiausią kranų slėgį į gruntą. Esant nepakankamai stabiliam gruntui, per dideliu aikštelės nuolydžiui ar kitoms sąlygoms, gali būti naudojami papildomi didesnio ploto, storio, specialios formos ar kitų savybių padėklai. Jiems keliami tie patys reikalavimai kaip ir inventoriniams padėklams. Po kiekvieno kranų atrama leidžiama dėti ne daugiau kaip du tarpusavyje nesusijungtus padėklus vieną ant kito. Visi padėklai turi visu paviršiaus plotu remtis į aikštelės pagrindą, o kranų visos papildomos atramos – visu paviršiaus plotu remtis į padėklo paviršių kuo arčiau jo centro.

Dirbti kranu gali asmuo, parengtas pagal kėlimo kranų darbo vadovo mokymo programą, turintis reikiamų žinių ir gebėjimų, atestavimo pažymėjimą, išduotą Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792 (Žin., 2004, Nr. 13-395) nustatyta tvarka, atsakingas už darbo su kranu objekte planavimą, organizavimą, koordinavimą, vykdymą ir priežiūrą. Kranų darbo vadovą tvarkomuoju dokumentu paskiria asmuo, atsakingas už darbų vykdymą objekte, kur naudojamas kranas.

Kranų savininkas privalo užtikrinti saugų kranų naudojimą ir kvalifikuotą jo nuolatinę priežiūrą, vadovaudamasis gamintojo pateiktais kranų naudojimo dokumentais ir šių Taisyklių, Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo, Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių kėlimo įrenginių naudojimą, reikalavimais. Kranų savininkas privalo visą kranų naudojimo laiką saugoti ir pildyti kranų naudojimo dokumentų bylą (kranų pasą). Kranų naudojimo instrukcija turi būti surašyta valstybine kalba.

Statybinių atliekų tvarkymo nurodymai

1. Bendrieji reikalavimai. Taisyklės

Šios taisyklės nustato statybinių atliekų, apskaitos, surinkimo, rūšiavimo, saugojimo, vežimo, laidojimo, naudojimo, perdirbimo ar kitokio apdorojimo bendruosius reikalavimus.

2. Taikymo sritis

Reikalavimai taikomi visiems statybinių atliekų, kurių kiekis viršija 1 m³, turėtojams, taip pat jais privalo vadovautis visi fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie rengia ir derina statinių projektus bei priima naudoti statinius.

3. Statybinių atliekų tvarkymas

Savivaldybė parenka statybinių atliekų laidojimo ir tinkamų naudoti atliekų saugojimo vietas, informuoja statybinių atliekų gamintojus ir turėtojus apie atliekų tvarkymo vietas ir supažindina juos su statybinių atliekų tvarkymo reikalavimais bei kontroliuoja, kaip jų laikomasi.

4. Statybinių atliekų rūšiavimas

4.1. Statybinės atliekos, susidariusios statant, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant statinius, ir statybinių gaminių brokas turi būti rūšiuojami jų susidarymo vietoje.

4.2. Statybinių atliekų turėtojas rūšiuoja statybines atliekas į:

4.2.1. Tinkamas naudoti atliekas:

- betono gaminius (pamatų blokai, sienos elementai, perdangos ir kt.);
- keramikos gaminius (plytos, čerpes, klozeto puodai, kriauklės ir kt.);
- medienos gaminius (lentos, sijos, durys, langai ir kt.);
- metalo gaminius (armatūra, vamzdžiai, įvairūs profiliai ir kt.);
- termoizoliacinės medžiagos (silikatas, putų polistirolas, keramzitas, akmenų vata ir kt.);
- kitus nedegius gaminius (profiluota metalo danga, stiklas, akmenys ir kt.).

4.2.2. Tinkamas perdirbti atliekas:

- betono gaminius (pamatu blokai, sienos elementai, perdangų ir denginio plokštės,
- šaligatvių ar kelių remonto atliekos ir kt.);
- keramikos gaminius (plytos, čerpės, vamzdžiai ir kt.);
- medienos gaminius (lentos, sijos, durys, langai ir kt.);
- popierinę pakuotę ir kartoną;
- polietileno gaminius (plėvelė, vamzdžiai ir kt);
- metalo gaminius (vamzdžiai, armatūra, radiatoriai ir ki.);
- stiklo duženas;
- bitumines medžiagas (asfaltas, derva ir ki).

4.2.3. Netinkamas naudoti ir perdirbti atliekas (statybinės šiukšlės ir atliekos, tarp jų tara ir pakuotė, kurios užterštos kenksmingomis medžiagomis).

5. Statybinių atliekų tvarkymo organizavimas

5.1. Juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie stato, rekonstruoja, remontuoja ar griaua statinius, išrūšiuotas statybinės atliekas turi pristatyti į statybinių atliekų tvarkymo vietas arba gali naudoti savo reikmėms. Juridiniai asmenys susidariusias statybinės atliekas gali parduoti gyventojams pagal sutartis.

5.2. Statybinių atliekų turėtojas nusprendžia, kaip ir įkuria tvarkymo vietą bus gabenamos statybinės atliekos.

6. Statybinių atliekų tvarkymo vietos

6.1. Skiriamos šios statybinių atliekų tvarkymo vietos:

- statybinių atliekų perdirbimo;
- statybinių atliekų laidojimo;
- statybinių atliekų, tinkamų naudoti, saugojimo.

6.2. Statybinių atliekų tvarkymo vietos savininkas turi:

6.2.1. Nustatyta tvarka gauti Aplinkos ministerijos (vykdomos statybos) regiono departamento ir Savivaldybės leidimą šiai ūkinei veiklai vykdyti;

6.2.2 Nustatyti tvarkymo vietos eksploatavimo taisykles ir suderinti jas su Savivaldybės skyriumi, atsakingu už aplinkos apsaugą.

7. Statybinių atliekų saugojimas

7.1. Išrūšiuotos statybinės atliekos, kad neterštų aplinkos ir nekeltų pavojaus, iki statybos darbų pabaigos gali būti kaupiamos ir saugomos aptvortoje statybos teritorijoje, konteineriuose ar kitoje uždaroje talpykloje.

7.2. Tinkamos naudoti ar perdirbti statybinės atliekos saugomos specialiose aikštelėse iki jų realizavimo ar išvežimo perdirbti.

8. Statybinių atliekų krovimas ir vežimas

Statybinių atliekų krovimas į mašinas turi būti organizuojamas taip, kad statybos aikštelė ir gretima teritorija būtų apsaugota nuo dulkių ir triukšmo.

Statybinės atliekos, kurias gabenant teršiama aplinka, turi būti vežamos dengtais sunkvežimiais, konteineriais ar kitu uždaru būdu.

9. Statybinių atliekų apskaita

9.1. Juridiniai ir fiziniai asmenys, pageidaujantys statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti statinius, derindami projektą su Aplinkos apsaugos ministerijos (vykdomos statybos) regiono departamentu ir Savivaldybe, privalo nurodyti numatomą statybinių atliekų kiekį, rūšis bei jų tvarkymo vietas.

9.2. Juridiniai ir fiziniai asmenys, perduodami statinius priėmimo naudoti komisijai, turi pateikti dokumentus apie faktinį susidariusių statybinių atliekų kiekį, rūšis bei jų tvarkymo vietas.

9.3. Statybinių atliekų tvarkymo vietos savininkas turi:

9.3.1. Tvarkyti statybinių atliekų apskaitą ir kiekvienais metais iki sausio 20 dienos pateikti Aplinkos apsaugos ministerijos (vykdomos statybos) regiono departamentui ir Savivaldybės už aplinkos apsaugą atsakingam skyriui ataskaitą apie priimtų tvarkyti bei sutvarkytų statybinių atliekų kiekį ir rūšis,

9.3.2. Išduoti vežėjui dokumentą apie priimtų statybinių atliekų kiekį ir rūšis.

10. Statybinių atliekų gamintojų ir turėtojų pareigos

10.1. Statybinių atliekų gamintojas ir turėtojas privalo:

- laikytis šių reikalavimų bendrųjų nurodymų;
- užtikrinti tvarkingą statybinių atliekų krovimą, gabenimą ir iškrovimą;
- saugoti statybinių atliekų tvarkymo dokumentaciją ir statinių priėmimo naudoti komisijos pirmininko, aplinkos apsaugos inspektoriaus ar kito Savivaldybės įgalioto pareigūno reikalavimu pateikti ja arba nurodyti vietas, kur statybinės atliekos buvo panaudotos, adresą.

11. Teisinė atsakomybė

11.1. Savivaldybė turi teisę reikalauti sustabdyti statybos, rekonstrukcijos, griovimo ar remonto darbus, jei nesilaikoma šių taisyklių.

11.2. Už šių taisyklių nesilaikymą statybinių atliekų gamintojai ir turėtojai baudžiami pagal Administracinių teisių pažeidimų kodeksą.

11. Projekto brėžinių žiniaraštis

Brėž. Nr.	Brėžinio žymuo	Pavadinimas
1.	0190-01-TDP-SP-01	Sklypo planas
2.	0190-01-TDP-AK-01	Rūsio planas
3.	0190-01-TDP-AK-02	Aukšto planas
4.	0190-01-TDP-AK-03	Mansardos planas
5.	0190-01-TDP-AK-04	Metalinio karkaso pertvaros su akmens vatos užpildu detalė